
ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

az önkormányzatok pénzügyi és vagyongazdálkodása
szabályszerűségének ellenőrzéséről

Ajka

15186

Állami Számvevőszék

Iktatószám: V-0651-295/2015.

Témaszám: 17

Vizsgálat-azonosító szám: V069103

Az ellenőrzést felügyelte:

Renkó Zsuzsanna
felügyeleti vezető

Az ellenőrzés végrehajtásáért felelős és az ellenőrzést vezette:

Görgényi Gábor
ellenőrzésvezető

A számvevőszéki jelentés összeállításában közreműködött:

dr. Mezei Imréné
számvevő főtanácsos

Szudi Ferencné
számvevő főtanácsos

Az ellenőrzést végezték:

dr. Elek László
számvevő

Pályi Katalin Ágnes
számvevő

dr. Vass Gábor
számvevő tanácsos

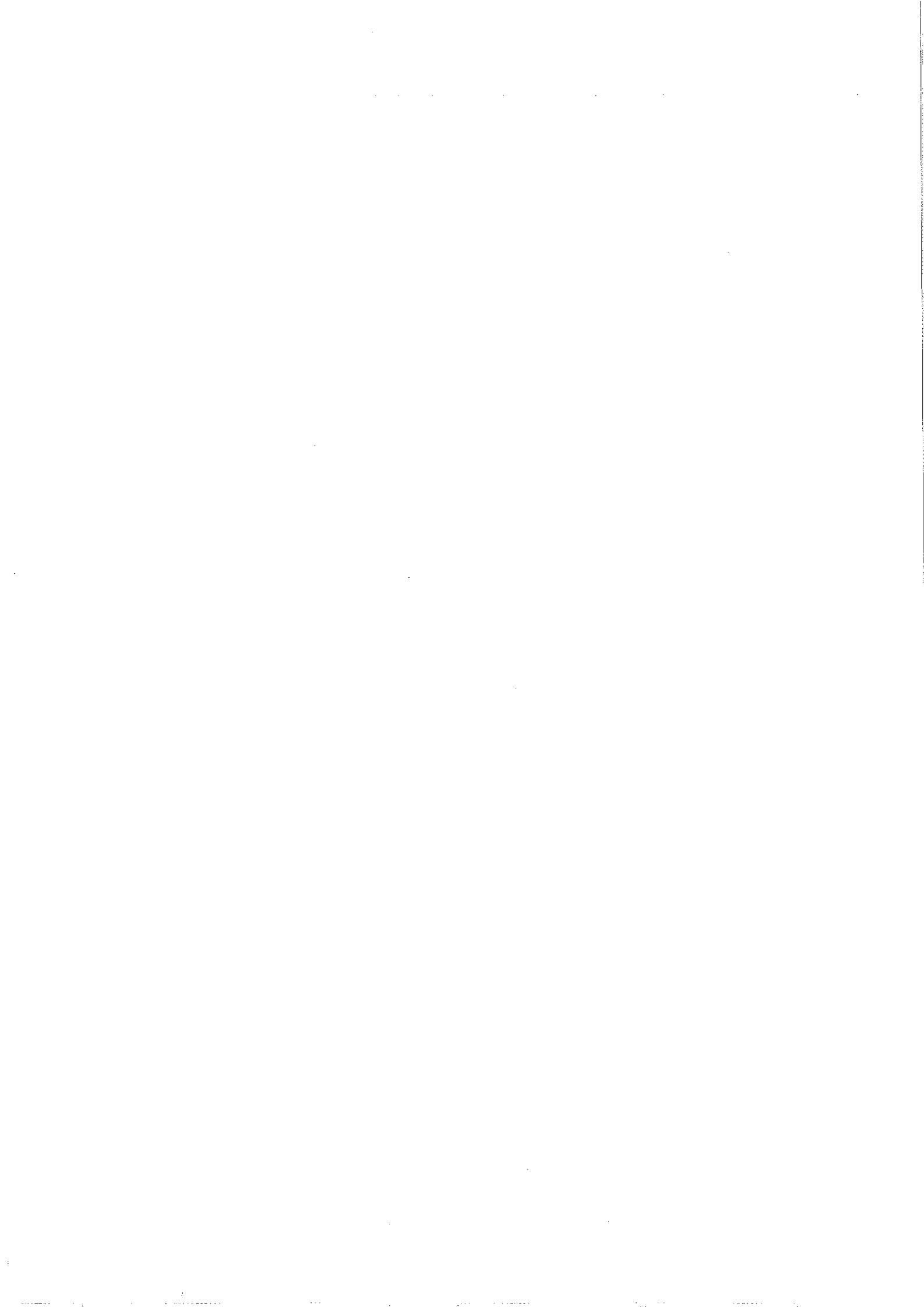
Nagy Csilla Erzsébet
számvevő

Szarvas Szilárd
számvevő tanácsos

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	3
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	6
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	12
1. Az erőforrásokkal való szabályszerű és hatékony gazdálkodáshoz szükséges követelmények kialakítása, számonkérése, ellenőrzése	12
1.1. Az előirányzatokkal, a létszámmal, a vagyonnal való gazdálkodás szabályainak, követelményeinek kialakítása	12
1.2. Az erőforrásokkal való szabályszerű, hatékony gazdálkodás követelményeinek számonkérése, ellenőrzése	13
2. A pénzügyi gazdálkodás szabályszerűsége, a pénzügyi egyensúly biztosítotttsága	14
2.1. A költségvetési tervezés és az éves költségvetési beszámolás szabályossága	14
2.2. Az önkormányzat fizetőképességének folyamatos fenntartása, a pénzügyi egyensúly biztosítása	15
3. A vagyongazdálkodási tevékenység szabályossága	19
3.1. A vagyongazdálkodási tevékenység kereteinek kialakítása	19
3.2. A vagyonyilvántartás szabályossága	20
3.3. A vagyon leltározása	21
3.4. A vagyonváltozásokat eredményező döntések szabályszerűsége	22
3.5. Az önkormányzati tulajdonosi jog gyakorlása	28
3.6. Integritás érvényesülése	30
MELLÉKLETEK	
1. számú Ajka Város Önkormányzata feladatellátásában résztvevő intézmények és azok változása a 2011-2013. években	
2. számú Ajka Város Önkormányzata bevételei, kiadásai, valamint adósságszolgálat a 2011-2013. években	
3. számú Ajka Város Önkormányzata mérlegadatai a 2011-2013. években	
4. számú Ajka Város Önkormányzata tartós részesedéseinek alakulása a 2011-2013. években	
FÜGGELÉKEK	
1. számú Fogalomtár	
2. számú Rövidítések jegyzéke	

JELENTÉS

az önkormányzatok pénzügyi és vagyongazdálkodása szabályszerűségének ellenőrzéséről

Ajka

BEVEZETÉS

Az ÁSZ stratégiai célkitűzése, hogy ellenőrzéseivel mind jobban segítse az átláthatóságot, az elszámoltathatóságot és elszámoltatást a közpénzekkel és a közvagyonnal való gazdálkodásban. Magyarország Alaptörvénye rögzíti, hogy az állam és a helyi önkormányzat tulajdona a nemzeti vagyon része. Az önkormányzati vagyon alapvető funkciója, hogy a közérdeket és egyúttal az önkormányzati célok – elsősorban a kötelezően ellátandó feladatok, és emellett a lehetőségek mértékéig az önként vállalt feladatok – megvalósítását szolgálja.

Az államháztartás önkormányzati alrendszerének közpénz felhasználása, az önkormányzatok által ellátott közfeladatok és önként vállalt feladatok sokrétűsége, valamint a feladatellátásához rendelt vagyon nagyságrendje indokolja, hogy az ÁSZ ellenőrzéseket folytasson a pénzügyi és vagyongazdálkodás területén. Az ÁSZ az önkormányzatok ellenőrzését a pénzügyi helyzet megítélésével indította el 2011-ben és a nagy vagyonnal rendelkező, magas kockázatú önkormányzatok esetében a vagyongazdálkodás ellenőrzésével folytatta. Az elmúlt három év ellenőrzéseinek tapasztalatai megmutatták, hogy indokolt az egyrészt elemző, értékelő, a pénzügyi helyzet kockázatát is minősítő, másrészt a pénzügyi és vagyongazdálkodási tevékenység szabályszerűségét komplexen értékelő ÁSZ ellenőrzések folytatása.

Az ellenőrzés célja annak megállapítása volt, hogy kialakította-e az önkormányzat az erőforrásokkal való szabályszerű és hatékony gazdálkodáshoz szükséges követelményeket, megvalósította-e azok számon kérését, ellenőrzését; az önkormányzat pénzügyi és vagyoni helyzetének, a gazdálkodás szabályosságának megítélése a költségvetési tervezés, a pénzügyi egyensúly megteremtése, az éves költségvetési beszámolás, a vagyongazdálkodás, a vagyon számbavétele, a gazdasági események elszámolása és a pénzgazdálkodás szabályszerűsége alapján.

Ennek keretében értékeltük, hogy az önkormányzat:

- pénzügyi gazdálkodása megfelelt-e a jogszabályokban és a belső szabályzataiban meghatározottaknak, biztosított volt-e a pénzügyi egyensúly;
- biztosította-e a vagyongazdálkodás szabályszerűségét, a vagyonváltozást eredményező döntéseket szabályszerűen hajtotta-e végre, gondoskodott-e a tulajdonosi jogok gyakorlásáról;

- a gazdálkodása során biztosította-e az átláthatóság és az integritás érvényesülését.

Az ellenőrzés várható hasznosulása: az ellenőrzés várhatóan hozzájárul az önkormányzatok pénzügyi helyzetének pontosabb megítéléséhez azáltal, hogy a pénzügyi és vagyoni helyzetet együtt értékeli. Bemutatja az adóssághozjáról-összhangjáról önkormányzat általi végrehajtásának szabályszerűségét. Feltárja az önkormányzati gazdálkodást meghatározó szabályozások összhangjának esetleges hiányosságait, a szabályozással nem érintett gazdálkodási területeket, és a vagyongazdálkodási tevékenység gyakorlásának szabálytalanságait. A jó gyakorlat kialakításán és terjesztésén keresztül az ellenőrzések elősegíthetik az önkormányzati gazdálkodás szabályszerűségének javítását.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az ellenőrzött időszak: 2011. január 1-jétől 2013. december 31-ig. A pénztétel-ekkel szembeni kötelezettségek állományának vizsgálatakor az ellenőrzött időszakban fennálló kötelezettségeket vettük figyelembe. A vagyonyilvántartások egyezőségét, a leltározás, selejtezés folyamatát a 2013. évre vonatkozóan értékeltük.

Ellenőrzött szervezet: Ajka Város Önkormányzata

Az ellenőrzés végrehajtásának jogszabályi alapját az ÁSZ tv. 1. § (3) bekezdése, az 5. § (2)-(6) bekezdései, valamint az Áht.₂ 61. § (2) bekezdésének előírásai képezik.

Az ellenőrzés szakmai módszertana az ÁSZ hivatalos honlapján közzétett szakmai szabályokon alapult, amely a Legfőbb Ellenőrző Intézmények Nemzetközi Szervezete (INTOSAI) által kiadott nemzetközi standardok (ISSAI) figyelembevételével készült.

Az alkalmazott egyes fogalmak magyarázatát az 1. számú függelék, a rövidítések jegyzékét a 2. számú függelék tartalmazza.

Az ellenőrzést az ÁSZ hatályos szervezeti szabályai és az ellenőrzési programban foglalt értékelési szempontok szerint folytattuk le. Megállapításainkat a helyszíni ellenőrzés tapasztalataira, az ellenőrzött szervezettől bekért dokumentumokra, a kitöltött tanúsítványok elemzésére, az adott időszakban hatályos jogszabályok és belső szabályzatok előírásaira alapoztuk.

Az önkormányzat vagyonszerzését eredményező döntések és azok végrehajtásának ellenőrzése, szabályszerűségének megítélése kockázatalapú mintavételen, valamint tételes ellenőrzésen keresztül történt. Tételesen ellenőriztük a részeselek értékelését. Kockázatalapú mintavétel alapján (évente a 2-4 legnagyobb értékű tételek kerültek kiválasztásra) ellenőriztük a vagyongazdálkodási jog alapítását és a vagyon üzemeltetésre történő átadását, a térítés nélküli-tulajdonjog átruházását, a beruházásokat, felújításokat, a vagyonszerzéseket, a vagyonszerzési, a követelések elengedését és a behajthatatlan követelések leírását.

Ajka város lakosainak száma 2013. január 1-jén 29678 fő volt. A 15 tagú Képviselő-testület munkáját három állandó bizottság segítette. A polgármester a 2002.

évi önkormányzati választás óta tölti be tisztségét, a jegyző 2000. február 15-től látja el feladatait. A Polgármesteri Hivatal négy szervezeti egységre tagolódott, elkülönített gazdasági szervezettel rendelkezett. A pénzügyi gazdálkodási feladatokat a Pénzügyi Iroda látta el. A foglalkoztatott köztisztviselők száma 2013. december 31-én 58 fő volt.

Az ellenőrzött időszakban az Önkormányzat által ellátott feladatok, valamint a feladatellátásban részt vevő intézmények és gazdasági társaságok körében jelentős változások történtek. A 2011. év elején tíz önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv, három minősített többségi befolyás alatt álló gazdasági társaság és két alapítvány vett részt a feladatellátásban. Az ellenőrzött időszakban három középiskolát átvett, továbbá két költségvetési szervet és három gazdasági társaságot alapított az Önkormányzat. Az ellátott feladatokat és az intézmények számát csökkentette két középiskola összevonása és egyházi szervezetnek történő átadása, valamint a tűzoltóság, az egészségügyi és köznevelési intézmények állami fenntartásba kerülése. A járási hivatalok 2013. évi megalakulásával csökkentek az egyes támogatások, járadékok és díjak nyújtásával kapcsolatos hatósági feladatok. Az Önkormányzat a 2013. évben az önállóan működő és gazdálkodó Polgármesteri Hivatalon felül hat önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervvel látta el a feladatát. Az Önkormányzatnak 2013-ban négy kizárólagos tulajdonú és öt többségi tulajdonában lévő gazdasági társasága volt, valamint két kizárólagos tulajdonú alapítvánnyal rendelkezett. Az ellenőrzött időszakban az Önkormányzat irányítása alatt működő költségvetési szerveket az 1. számú melléklet mutatja be.

Az Önkormányzat könyvviteli mérleg szerinti vagyona 2013. december 31-én 33 063,6 M Ft volt, 4586,6 M Ft-tal, 12,2%-kal csökkent az ellenőrzött időszakban. Az adósságállomány értéke 2011. január 1-jén 4310,8 M Ft volt, amely a törlesztések és a 2047,2 M Ft összegű részbeni adósság átvállalás eredményeként 2013 végére 2743,5 M Ft-ra csökkent. A pénzügyi helyzet ennek következtében javult, de a még mindig magas tartozás állomány miatt a tartós egyensúly feltételei továbbra sem voltak biztosítottak. Az Önkormányzat a 2013. évi költségvetési beszámolója szerint 4899,2 M Ft költségvetési bevételt ért el és 4526,4 M Ft költségvetési kiadást teljesített. A felhalmozási célú kiadások összege 2013-ban 759,3 M Ft volt, melyből felújításokra és beruházásokra 487,7 M Ft-ot fordítottak.

Az ÁSZ tv. 29. § (1) bekezdése szerint a jelentéstervezetet észrevételezésre megküldtük az Önkormányzat polgármesterének, aki az ÁSZ tv. 29. § (2) bekezdésében foglalt észrevételezési jogával nem élt, a jelentéstervezetre észrevételt nem tett.

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

Az Önkormányzat pénzügyi egyensúlya a 2011-2013. években nem volt biztosított, de a pénzügyi helyzet a 2013-ban megkezdett állami adósságkonszolidáció következtében az ellenőrzött időszak végére javult. A fizetőképességet csak magas folyószámlahitel állománnyal, eseti támogatásokkal, valamint a kötelezettségek határidőn túli teljesítésével tudták fenntartani. Az egyensúly elérését nehezítette az önként vállalt feladatok kiadásainak növekvő aránya, valamint a releváns gazdálkodási kockázatok azonosításának és mérséklésének elmaradása. Az Önkormányzat vagyona az ellenőrzött időszakban 12,2%-kal csökkent főként a vagyonátadások, a részesedések értékvesztése és a követelések csökkenése miatt. A vagyont érintő döntések közül kiemelendő az Ajkai Szakképző Iskola és Kollégium fenntartói és vagyonkezelői jogának egyház részére történő – a jogszabályi előírásokat figyelmen kívül hagyó – átadása, továbbá az ingatlan-vagyon-kataszter teljes körű vezetésének elmulasztása.

Az ellenőrzés megállapításainak összefoglalása:

A pénzügyi egyensúly nem volt biztosított, a releváns kockázatok azonosítása és kezelése elmaradt.

A pénzügyi gazdálkodás és a belső szabályzatok területén kisebb szabálytalanságok, hiányosságok voltak.

A szabályszerű, fenntartható gazdálkodáshoz intézkedések szükségesek.

A vagyongazdálkodás során több területen nem a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően jártak el.

Az integritás fejlesztendő volt, amely nem támogatta a szabályszerű gazdálkodást.

A **pénzügyi és vagyongazdálkodás belső szabályzatait** az Önkormányzat elkészítette, amelyek részben feleltek meg a jogszabályi előírásoknak. Nem tartalmazták a vagyonelemek minősítésének, értékelésének szempontjait, illetve nem szabályozták a közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések, valamint a vagyonkezelői jog egyes kérdéseit és az ingyenes átengedés szabályait. Az Önkormányzat rendelkezett Gazdasági Programmal, amelyben meghatározták a feladatokhoz kapcsolódó fejlesztési elgondolásokat, azonban 2013 júniusáig nem készítettek közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervet.

A pénzügyi gazdálkodás során a tárgyévi fizetési kötelezettségeket a jóváhagyott kiadási előirányzatok mértékéig vállaltak, a jellemzően alulteljesülő bevételi előirányzatokat azonban a jogszabályi előírások ellenére 2012-2013-ban nem csökkentették, továbbá a jóváhagyott létszám előirányzatot 2013-ban 2,2%-kal (9 fő)

túllépték. A **zárszámadási rendelettervezetek** az elfogadott **költségvetésekkel** összehasonlítható módon, az év utolsó napján érvényes szervezeti és besorolási rendnek megfelelően készültek.

Az erőforrásokkal való szabályszerű, hatékony gazdálkodáshoz szükséges követelmények kialakítása érdekében a Képviselő-testület tervezési és végrehajtási irányelveket fogadott el a bevételek és kiadások különbségének csökkentésére, a bevételi lehetőségek feltárására, az alapfeladat-ellátás elsődlegessége biztosítására, de az irányelvek gyakorlati megvalósítása nem volt maradéktalan. Kiadás-csökkentő intézkedések nem történtek, a megtett bevételnövelő intézkedések pedig érdemben nem javították a pénzügyi helyzetet. Ezzel szemben az önként vállalt feladatok kiadásainak aránya az összes kiadás 6,1%-áról 17,3%-ára nőtt az ellenőrzött években. Az **Önkormányzat pénzügyi egyensúlya** 2011-2013-ban nem volt biztosított, a fizetőképességet csak folyószámlahitellel, eseti támogatásokkal, valamint a szállítói kötelezettségek határidőn túli rendezésével tudták fenntartani. A likviditási mutatók alapján a forgóeszközök és a pénzeszközök állománya nem nyújtott fedezetet a rövid lejáratú kötelezettségek teljesítésére. A fizetőképességet veszélyeztető pénzügyi helyzethez az is hozzájárult, hogy a kockázatkezelési rendszer nem terjedt ki teljes körűen a pénzügyi egyensúlyt befolyásoló kockázatok mérséklésére, amely elsősorban a bevételi kitétséggel, a kezességvállalásokkal és visszterhes kötelezettségekkel, valamint a gazdasági társaságokkal kapcsolatos kockázatoknál jelentkezett. A pénzügyi helyzet a 2013-ban megkezdett állami adósságkonszolidáció következtében 2013 végére javult.

Az **Önkormányzat vagyona** az ellenőrzött években 37 650,1 M Ft-ról 33 063,6 M Ft-ra csökkent, javarészt a Kórház és a Tűzoltóság térítésmentes átadása, a részesedések értékvesztése, továbbá a hosszúlejáratú követelések és a forgóeszközök csökkenése miatt. A vagyongazdálkodást érintő döntések közül meghatározó volt a 478,4 M Ft értéken nyilvántartott Iskola 2012. év végi egyházi fenntartásba történő átadása, amelynek során nem vették figyelembe, hogy a Köznev. tv. szerint fenntartói jogot tanév közben átadni nem lehet. A fenntartói jog átadásához kapcsolódva 2013-ban a vagyonkezelői jog is átadásra került. Az Iskola fenntartói és vagyonkezelői joga azonban 2013. január 1-jével a törvény erejénél fogva az államot, illetve a nevében eljáró állami intézményfenntartó központot illette volna meg, így az Önkormányzatnak már nem lett volna rendelkezési jogosultsága vagyonkezelési szerződés megkötésére.

Az Önkormányzat a vagyonkezelésbe adott, 1545,3 M Ft értéken nyilvántartott víziközmű-vagyon esetében a jogszabályi előírások ellenére nem végezte el a kataszteri nyilvántartás módosítását, a beszerzésekkel, fejlesztésekkel összefüggő közzétételi kötelezettségeinek pedig csak részben tett eleget. A térítésmentes vagyon átadás-átvételek, a vagyon egyéb hasznosítása, illetve a beruházások, felújítások szabályszerűen történtek. Az Önkormányzat a gazdasági társaságainál eleget tett a tulajdonosi kötelezettségeinek, a minősített többségi befolyás alatt álló társaságok adóssága azonban 476,9 M Ft-ról 527,9 M Ft-ra növekedett az ellenőrzött időszakban, amelyet érdemi intézkedések nem követtek.

Az Önkormányzatnál az **integritási tevékenység** fejlesztendő, mivel a fennálló kockázatok szintje meghaladta a kezelésükre kiépített, alkalmazott kontrollok szintjét.

Az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében az ellenőrzött szervezet vezetője köteles a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet összeállítani, és azt a jelentés kézhezvételétől számított harminc napon belül az ÁSZ részére megküldeni. Amennyiben az intézkedési tervet határidőn belül nem küldi meg a szervezet vezetője, vagy az továbbra sem elfogadható, az ÁSZ elnöke a hivatkozott törvény 33. § (3) bekezdés a-b) pontjaiban foglaltakat érvényesítheti.

Az ellenőrzés intézkedést igénylő megállapításai és javaslatai:

a polgármesternek

1. Az Önkormányzat fizetőképessége az ellenőrzött időszakban kiegészítő állami támogatásokkal, rendszeresen megújított folyószámla-hittel és a szállítói finanszírozás folyamatos igénybevételével volt biztosítható. A folyószámla-hitel év-végi állománya – az adósságkonszolidáció, valamint a kiegészítő támogatás ellenére – a 2013. év végén meghaladta a 625 millió Ft-ot. A 2013. év végén fennálló – 30 napon belüli esedékeségű – szállítói tartozások állománya 239,2 millió Ft volt. Az önként vállalt feladatok kiadásainak aránya az ellenőrzött időszakban az összes kiadás 6,1%-áról 17,3%-ára (805,7 millió Ft-ra) nőtt. A Képviselő-testület az ellenőrzött időszakban gazdasági társaságainak tőkeemelésére és pótbefizetési kötelezettségeinek teljesítésére 318 millió Ft-ot fordított, amelynek 83%-a a Kristályfürdő Kft.-hez kapcsolódott. Két gazdasági társaság részére 12,8 millió Ft tagi kölcsönt biztosítottak, de a társaságok a szerződésben vállalt visszafizetési kötelezettségüknek nem tettek eleget. Az Önkormányzat a gazdasági társaságaiban lévő 937,2 M Ft névértékű részesedéseinek könyv szerinti értéke az elszámolt értékvesztés következtében a 2013. év végére 275,1 millió Ft-tal, 662,1 M Ft-ra csökkent. Az ellenőrzött időszakban növekedett az Önkormányzat minősített befolyása alatt álló gazdasági társaságok kötelezettségállománya is, a 2013. év végére elérte az 527,9 millió Ft-ot.

Javaslat:

Terjesszen a Képviselő-testület elé az Önkormányzat aktuális pénzügyi egyensúlyi helyzetére, ezen belül gazdasági társaságainak gazdálkodási körülményeire, kötelezettségállományának elemzésére vonatkozó helyzetelemzést és döntési javaslatot a működési egyensúly megteremtését biztosító intézkedések érdekében.

2. Az Önkormányzat Vagyongazdálkodási rendelete az ellenőrzött időszakban részben felelt meg a jogszabályi előírásoknak, mert 2011-ben az Ötv. 80/B §-ában, illetve 2012. január 1-től az Mötv. 109. § (4) bekezdésében foglaltak ellenére nem szabályozták a vagyonelemzés jog megszerzésének, gyakorlásának részletes szabályait, valamint a vagyonelemzés jog ellenértékét és az ingyenes átengedés szabályait.

Javaslat:

Gondoskodjon arról, hogy az Önkormányzat vagyongazdálkodási rendelete feleljen meg az Mötv. előírásainak.

3. Az Önkormányzat a tulajdonába került víziközmű-vagyonelemek vonatkozásában megsértette a 147/1992. (XI. 6.) Korm. rendelet 1. § (1) és 4. § (1) bekezdésében foglaltakat, mert nem történt meg a vagyonelemek előírt 90 napon belüli átvezetése

a vagyonkataszteri nyilvántartásban. Az önkormányzati vagyonyilvántartás (vagyonkataszter) folyamatos vezetéséért, az adatok hitelességéért az Möt. 110. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a jegyző felelős.

Javaslat:

Intézkedjen a feltárt hiányosság és szabálytalanság tekintetében a munkajogi felelősség kivizsgálására irányuló eljárás megindítása iránt, és az eljárás eredményének ismeretében tegye meg a szükséges intézkedéseket.

a jegyzőnek

1. Az Önkormányzatnál az ellenőrzött időszakban az elkészült belső szabályzatok közül az értékelési szabályzat csak részben felelt meg a jogszabályi előírásoknak, mert az Áhsz. 8/A. §-ban (2014. január 1-től a 4/2013. (I. 11) Korm. rendelet 50. § 2. bekezdés d.) pontjában) foglaltak ellenére nem rögzítették a vagyonkezelésbe adott eszközök vagyonértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elveit, módszerét, dokumentálásának szabályait, felelőseit.

Javaslat:

Gondoskodják arról, hogy az Értékelési szabályzat feleljen meg a hatályos jogszabályi előírásoknak.

2. Az Önkormányzatnál 2011-ben az Ámr. 20. § (3) bekezdésének b) és c), valamint 2012-január 1-től az Ávr. 13. § (2) bekezdésének b) és c) pontjaiban foglalt előírások ellenére nem rendezték belső szabályzatban a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrendet, valamint a belföldi kiküldetések elrendelésével és lebonyolításával, elszámolásával kapcsolatos kérdéseket.

Javaslat:

Intézkedjen a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend valamint a belföldi kiküldetések elrendelésével és lebonyolításával, elszámolásával kapcsolatos kérdések belső szabályzatban történő rendezéséről.

3. A 2013. évi költségvetési rendelet az Áht.₂ 23. § (2) bekezdésének a) ab), illetve b) bb) pontjaiban foglalt előírások ellenére nem tartalmazta az Önkormányzat és az általa irányított költségvetési szervek előirányzatait kötelező feladatok, önként vállalt feladatok és államigazgatási feladatok szerinti bontásban.

Javaslat:

Intézkedjen arról, hogy a költségvetési rendelet összeállításakor az Önkormányzat és az általa irányított költségvetési szervek előirányzatainak tagolása a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően történjék.

4. Az Önkormányzatnál 2011-ben az Áht.₁ 121. § (2) bekezdésében, az Ámr. 157. § (2)-(3) bekezdéseiben, valamint 2012. január 1-től a Bkr. 7. § (2) bekezdésében foglalt előírások ellenére nem alakítottak ki és nem működtettek a szervezet minden szintjén érvényesülő megfelelő kockázatkezelési rendszert. Nem mérték fel a tevékenységben és gazdálkodásában rejlő bevételi kitéettséggel, a garancia- és kezességvállalásokkal, az

egyéb visszerhes kötelezettségekkel, valamint a minősített befolyás alatt álló gazdasági társaságokkal kapcsolatos kockázatokat és nem határozták meg a kockázatokkal kapcsolatos intézkedéseket.

Javaslat:

Működtessen a jogszabályi előírásoknak megfelelő, a pénzügyi egyensúlyt befolyásoló kockázatok kezelésére alkalmas kockázatkezelési rendszert.

5. Az Önkormányzat a tulajdonába került víziközmű-vagyonelemek vonatkozásában megsértette a Mötv. 110. § (1) bekezdésében, valamint a 147/1992. (XI. 6.) Korm. rendelet 1. § (1) és 4. § (1) bekezdésében foglaltakat, mert nem történt meg a vagyonelemek előírt 90 napon belüli átvezetése a vagyonszázelesteri nyilvántartásban, Az önkormányzati vagyonszázelester (vagyonszázelester) folyamatos vezetéseért, az adatok hitelességeért a jegyző a felelős.

Javaslat:

Gondoskodjék az Önkormányzat vagyonszázelester nyilvántartásának jogszabályban előírt folyamatos vezetéseéről.

6. A Vagyongazdálkodási rendelet és a számlarend előírásainak megfelelően vezetett vagyonszázelester alapján az éves zárszámadásokhoz kapcsolódóan elkészítették a vagyonszázelester kimutatást, amelynek tartalma és szerkezete részben felelt meg az Áhsz. 44/A § (1)-(3) bekezdése előírásainak.
- a) Az Áhsz. 44/A. § (1) bekezdése ellenére a 2013. évi vagyonszázelester kimutatás az Önkormányzat és intézményei saját vagyonszázelester adatait nem mutatta be pontosan, mert az immateriális javak, az ingatlanok, a gépek-berendezések és a járművek nettó értéke összesen 319,9 M Ft-tal (1%-kal) magasabb volt a 2013. évi főkönyvi nyilvántartással alátámasztott mérleg megfelelő sorainál kimutatott értékeknél.
- b) A 2011-2013. évi vagyonszázelester kimutatások a vagyonelemeket forgalomképesség szerint elkülönítetten tartalmazták, de az Áhsz. 44/A. § (2) bekezdése ellenére 2012-2013-ban a forgalomképtelen törzsvagyonszázelester elemeinél az Önkormányzat nem alkalmazta a kizárólagos, illetve a nemzet-gazdasági szempontból kiemelt jelentőségű vagyonszázelester besorolási kategóriákat, továbbá az „üzleti vagyonszázelester” helyett „törzsvagyonszázelester kívüli egyéb vagyonszázelester” megnevezés szerepelt.
- c) Az Áhsz. 44/A. § (3) bekezdése ellenére a vagyonszázelester kimutatás az ellenőrzött időszak egyik évében sem tartalmazta a nullára leírt eszközök valamint az Önkormányzat tulajdonában lévő, a jogszabály alapján érték nélkül nyilvántartott eszközök (képzőművészeti alkotások) állományát, valamint a 2011-2012. években nem tartalmazta a mérlegben értékkel nem szereplő, kezességvállalással kapcsolatos függő kötelezettségeket.

Javaslat:

Intézkedjen, hogy a vagyonszázelester kimutatás tartalma és szerkezete feleljen meg a hatályos jogszabályi előírásoknak.

7. Az Önkormányzat 2011-ben a 0,2 M Ft és 2013-ban a 47,8 E Ft értékben végrehajtott kis összegű behajthatatlan követelések leírása során csak részben tartotta be a Vagyongazdálkodási rendeletében foglalt előírásokat. A leírt behajthatatlan követelések mindegyike a rendelet 16. § (1) bekezdésének megfelelően öt éven túli, az aktuális költségvetési törvényben megállapított értékhatárt el nem érő kisösszegű követelés volt, azonban a 16. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt előírások ellenére a lemondásról nem a polgármester, hanem a Pénzügyi Iroda vezetője, a Szociális és Igazgatási Iroda vezetője, illetve a jegyző döntött.

Javaslat:

Gondoskodják arról, hogy a behajthatatlan kis összegű követelések leírása esetén az Önkormányzat Vagyongazdálkodási rendeletében foglalt szabályozás szerint járjanak el.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. AZ ERŐFORRÁSOKKAL VALÓ SZABÁLYSZERŰ ÉS HATÉKONY GAZDÁLKODÁSHOZ SZÜKSÉGES KÖVETELMÉNYEK KIALAKÍTÁSA, SZÁMONKÉRÉSE, ELLENŐRZÉSE

1.1. Az előirányzatokkal, a létszámmal, a vagyonnal való gazdálkodás szabályainak, követelményeinek kialakítása

A Képviselő-testület és a Polgármesteri hivatal az ellenőrzött időszakban rendelkeztek a feladataik ellátásának részletes belső rendjét és módját meghatározó SZMSZ_{1,2}-szel, illetve hivatali SZMSZ-szel.

A gazdasági szervezet tevékenységét ellátó Pénzügyi Iroda munkafolyamatainak leírását, feladat- és hatásköreit, a külső és belső kapcsolattartás módját a **Gazdasági Ügyrend** tartalmazta. A Gazdasági Ügyrend mellékleteként kidolgozták az Önkormányzat pénzügyi és vagyongazdálkodásával kapcsolatos **belső szabályzatokat**. Ennek keretében elkészítették és rendszeresen aktualizálták a Számviteli politikát, a Pénzkezelési szabályzatot, az Értékelési szabályzatot a Selejtezési szabályzatot, illetve az operatív gazdálkodásra vonatkozó további belső szabályzatokat. A gazdálkodási jogkörök gyakorlásának részletes szabályait a Gazdálkodási jogkörök szabályzata rögzítette, az abban foglalt összeférhetlenségi követelményeket betartották. Az elkészült belső szabályzatok közül csak **részben feleltek meg** a jogszabályi előírásoknak az alábbiak:

- A Számviteli politikában meghatározták, hogy mi minősül jelentős összegű hibának, azonban a szabályzat az Áhsz. 8. § (5) bekezdés a) pontjában foglalt előírás ellenére nem tartalmazta, hogy mi tekintendő figyelembe veendő szempontnak a kis értékű tárgyi eszközök, a vagyoni értékű jogok és szellemi termékek minősítésénél.
- Az Értékelési szabályzatban az Áhsz. 8/A. §-ban foglaltak ellenére nem rögzítették a vagyonkezelésbe adott eszközök vagyonértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elveit, módszerét, dokumentálásának szabályait, felelőseit.

Az Önkormányzatnál a jogszabályi előírások ellenére a 2011-2013. években **nem, illetve nem az ellenőrzött időszak egészére vonatkozóan szabályozták** a pénzügyi és vagyongazdálkodás következő területeit:

- Az ellenőrzött időszakban az Ámr. 20. § (3) bekezdésének b) és c), valamint az Ávr. 13. § (2) bekezdésének b) és c) pontjaiban foglalt előírások ellenére nem rendezték belső szabályzatban – a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések vonatkozásában – a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrendet, valamint a belföldi kiküldetések elrendelésével és lebonyolításával, elszámolásával kapcsolatos kérdéseket.

- 2012 márciusáig nem rendezték belső szabályzatban a vezetékes és rádiótelefonok használatát, illetve 2013 szeptemberéig a közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmek intézésének rendjét az Ámr. 20. § (3) bekezdésének h) és i) és az Ávr. 13. § (2) bekezdésének g) és h) pontjaiban foglaltak ellenére.

1.2. **Az erőforrásokkal való szabályszerű, hatékony gazdálkodás követelményeinek számonkérése, ellenőrzése**

Az előirányzatokkal, a létszámokkal és a vagyonnal való **hatékony gazdálkodás érdekében** a Képviselő-testület tervezési és végrehajtási irányelveket fogadott el, de azok gyakorlati megvalósítása nem volt maradéktalan. Az irányelvek a költségvetési koncepciókról, illetve a költségvetési rendeletek első félévi és háromnegyedévi teljesítéséről készült előterjesztések elfogadásához kapcsolódtak. Az általános jellegű célkitűzések a működési bevételek és kiadások különbségének csökkentésére, a bevételi lehetőségek mind teljesebb feltárására és reális tervezésére, az alapfeladat-ellátás elsődlegességének biztosítására irányultak. További igényként fogalmazódott meg a személyi juttatásokat érintő megtakarítási lehetőségek kihasználása, a dologi kiadások esetében a feladatok takarékos és hatékony ellátásának tervezése. Az irányelvek kitértek az áthúzódó felhalmozási kötelezettségekre, az ágazati feladatok szerkezetének és nagyságrendjének felülvizsgálatára, valamint a felesleges vagyonelemek értékesítési lehetőségeire. A Képviselő-testület meghatározta továbbá a kiemelt egyesületek és a két nemzetiségi önkormányzat támogatására, továbbá a 2011. évi felhalmozási célú hitel felhasználására vonatkozó elvárásokat.

Az Önkormányzat az erőforrásokkal való szabályszerű, hatékony gazdálkodás követelményeinek és irányelveinek betartását a költségvetési rendeletek időszaki végrehajtásához és a zárszámadási rendeletek megalkotásához kapcsolódó előterjesztések elfogadása során kérte számon. A rendelettervezetek a szervezeti egységek és az intézmények beszámolóira alapozva tartalmazták a tervezett, illetve teljesített előirányzatokkal, a létszám és a vagyon alakulásával kapcsolatos részletes kimutatásokat és szöveges indokolásokat. Ágazatonként, intézményenként és feladatonként bemutatták az előirányzatok és a létszám megalapozottságát, évközi alakulását, a tervezett és teljesített adatok eltéréseinek okait. Részletesen ismertették a folyamatban lévő és befejezett fejlesztéseket, továbbá az Önkormányzat vagyonában bekövetkezett változásokat.

Az ellenőrzött években végzett **belső ellenőrzések** csak közvetve kapcsolódtak a feladatellátás és az erőforrásokkal való hatékony gazdálkodás követelményeinek érvényre juttatásának betartására. Az ellenőrzések döntően az egyesületek és civil szervezetek részére nyújtott támogatások felhasználására, a munkáltatói kölcsönökre, a képviselői tiszteletdíjak elszámolására, a közbeszerzési tevékenységekre, az uniós pályázati forrásból végzett fejlesztésre és az alapítványi feladat-ellátásra irányultak.

2. A PÉNZÜGYI GAZDÁLKODÁS SZABÁLYSZERŰSÉGE, A PÉNZÜGYI EGYENSÚLY BIZTOSÍTOTTSÁGA

2.1. A költségvetési tervezés és az éves költségvetési beszámolás szabályossága

Az Önkormányzatnál a **költségvetési tervezés és beszámolás** során – a 2013. évi előirányzatok feladatellátás módja szerinti elkülönítésének kivételével – betartották a jogszabályokban és a belső szabályzatokban foglalt előírásokat.

A **költségvetési koncepciók**, valamint a **költségvetési rendeletervezetek** készítése és előterjesztése szabályszerűen történt. A 2013. évi jóváhagyott költségvetési rendeletben ugyanakkor az Önkormányzat költségvetése az Áht.₂ 23. § (2) bekezdésének a) ab), illetve b) bb) pontjaiban foglaltak ellenére **nem tartalmazta** a helyi önkormányzat és az általa irányított költségvetési szervek előirányzatait kötelező feladatok, önként vállalt feladatok és államigazgatási feladatok szerinti bontásban.

A költségvetési koncepciók alátámasztásához elkészítették a részletes háttérszámításokat, figyelembe vették a következő évi feladatokat, a várható bevételi forrásokat, a kötelezettségvállalásokat és az egyéb fizetési kötelezettségeket. A mellékszámításokkal megalapozott költségvetési rendeletervezetek megfelelő szerkezetben és tartalommal készültek, az előterjesztésekhez szöveges indokolással együtt csatolták az előírt tájékoztató mérlegeket és kimutatásokat.

Az Önkormányzat és az általa irányított költségvetési szervek által készített **elemi költségvetések**, valamint a költségvetési rendeletek kiemelt előirányzatai között fennállt az egyezőség. A polgármester által jóváhagyott elemi költségvetéseket az előírt határidőben megküldték a Kincstár részére.

A Képviselő-testület a 2011. és 2012. években öt-öt alkalommal, a 2013. évben hat alkalommal módosította az éves költségvetési rendeletet. Az **előirányzatmódosítások** szabályszerűen, irányítószervi hatáskörben, Képviselő-testületi döntés alapján történtek. A költségvetési rendeletek módosítását negyedévente, illetve utolsó alkalommal a költségvetési beszámoló készítésének határidejét megelőzően hajtották végre. Az előirányzat módosítások nyilvántartásba vétele és elszámolása megfelelt az előírásoknak, a beszámolóban szereplő előirányzat módosítások megegyeztek az analitikus és főkönyvi nyilvántartásokkal.

Az Önkormányzatnál az ellenőrzött időszakban tárgyévi fizetési kötelezettségeket a jóváhagyott **kiadási előirányzatok** mértékéig vállaltak, illetve a költségvetési kiadásokat – egy kivétellel – az eredeti, vagy a módosított kiadási előirányzatok mértékéig teljesítették. A 2011. évi költségvetés végrehajtása során az ellátottak pénzbeli juttatásainak előirányzata esetében az elrendelt kifizetések az Áht.₁ 12/A. § (1) bekezdésének előírásait megsértve 0,7 M Ft-tal meghaladták a jóváhagyott (módosított) kiadási előirányzatot az átvett szakképző iskolákat érintő ösztöndíj kifizetések miatt. A módosított **bevételi előirányzatok** az ellenőrzött időszakban jellemzően alulteljesültek, azonban a jogszabályi változásokhoz igazodva, az Áht.₂ 30. § (3) bekezdésében foglalt előírások ellenére 2012-ben és 2013-ban azokat nem csökkentették. A bevételek teljesítése 2011-ben

18,0%-kal (2195,6 M Ft), 2012-ben 16,3%-kal (1278,7 M Ft), 2013-ban pedig 7,2%-kal (379,3 M Ft) maradt el a módosított előirányzatoktól.

A költségvetési rendeletekben jóváhagyott eredeti **létszám előirányzatokat** betartották, azok túllépésére egyik évben sem került sor. A 2011. évi eredeti 1336 fős létszámkeret 2013-ra 429 főre, majd a módosítások következtében év végére 411 főre csökkent. A foglalkoztatottak statisztikai létszáma azonban a 30/2013. (XII.16.) Kt. rendelettel módosított 1/2013. (II.14.) Kt. rendeletben szereplő 411 fős módosított előirányzatot 2013 végén 2,2%-kal (9 fő) meghaladta a VIMSZ és a Gondozási Központ létszámkeretének túllépése miatt.

A polgármester az Önkormányzat első félévi gazdálkodási helyzetéről évente szeptember 15-éig, a háromnegyed éves gazdálkodás helyzetéről a következő évi költségvetési koncepció előterjesztésekor tájékoztatta a Képviselő-testületet. Az Önkormányzat és költségvetési szervei – az elemi költségvetések adataival összehasonlítható módon – elkészítették a **költségvetési beszámolókat** és megküldték a Kincstár részére. A polgármester és a jegyző a költségvetési évet követő négy hónapon belül évente gondoskodott a zárszámadás tervezetének elkészítéséről és Képviselő-testület elé terjesztéséről. A zárszámadási rendlettervezetek az elfogadott költségvetésekkel összehasonlítható módon, az év utolsó napján érvényes szervezeti és besorolási rendnek megfelelően készültek. Az előterjesztések során a Képviselő-testület részére szöveges indoklással együtt csatolták és bemutatták az előírt tájékoztató mérlegeket, kimutatásokat.

2.2. **Az önkormányzat fizetőképességének folyamatos fenntartása, a pénzügyi egyensúly biztosítása**

Az Önkormányzat **pénzügyi egyensúlya** a 2011-2013. években **nem volt biztosított**, de a pénzügyi helyzet a 2013. évben megkezdett állami adósságonkonszolidáció következtében az ellenőrzött időszak végére javult. A fizetőképességet csak a rendszeresen megújított folyószámlahitellel, eseti támogatásokkal, valamint a szállítói kötelezettségek határidőn túli teljesítésével tudták fenntartani. Az Önkormányzat a pénzügyi egyensúlyi helyzet javítása érdekében kiadáscsökkentő intézkedéseket nem tett, a megtett bevételnövelő intézkedések pedig érdemben nem javították a pénzügyi helyzetet. A tartós egyensúlyi helyzet elérését egyebek mellett az is nehezítette, hogy az önként vállalt feladatokhoz kapcsolódó kiadások aránya folyamatosan emelkedett az ellenőrzött időszakban. Az Önkormányzat számításai szerint 2011-ben és 2012-ben a költségvetési kiadások 6,1%-át, illetve 7,4%-át fordították az önként vállalt feladatok finanszírozására, amely 2013-ban már 17,3%-ot (805,7 M Ft-ot) tett ki.

Az ellenőrzött időszakban a jegyző az Ávr. és az éves költségvetési rendeletek előírásainak megfelelően **likviditási terveket** készített, amely havi ütemezéssel tartalmazta a teljesíthető kiadásokat. A likviditási tervek felülvizsgálatát havonta elvégezték.

A **likviditási mutató** és a **pénzeszköz likviditási mutató** értéke az ellenőrzött időszak egyik évében sem érte el a szakmailag elvárt I-es értéket, vagyis a forgóeszközök, illetve a pénzeszközök év végi állománya nem nyújtott fedezetet a rövid lejáratú kötelezettségek teljesítésére. A likviditási mutató 2011. év eleji 0,5 értéke, valamint a pénzeszköz likviditási mutató 0,1 értéke 2012 végéig nem

változott, így a 2011-2012. években a forgóeszközök a rövid lejáratú kötelezettségek felére, míg a pénzeszközök ugyanezen kötelezettségek mindössze tizedére nyújtottak fedezetet. A 2013. év végére a rövid lejáratú kötelezettségek csökkenésének, illetve a pénzeszközök növekedésének együttes hatására a likviditási mutató értéke 0,8-re, a pénzügyi likviditási mutató értéke pedig 0,4-re emelkedett. A rövid lejáratú kötelezettségek csökkenését alapvetően a szállítói tartozások, valamint a folyószámlahitel állomány adósságvállalásnak köszönhető csökkenése, továbbá az éven belüli beruházási hiteltörlesztések megszűnése eredményezte, a pénzeszközök növekedéséhez pedig elsősorban a működőképesség megőrzését szolgáló 400,0 M Ft összegű kiegészítő támogatás járult hozzá.

Az Önkormányzat 2011-2013. évekre vonatkozó pénzügyi helyzetét a CLF módszer segítségével elemeztük (2. számú melléklet), amelynek eredményét összefoglalóan az 1. számú táblázat szemlélteti.

1. számú táblázat:
Az Önkormányzat pénzügyi helyzetének CLF módszer szerinti levezetése¹
(adatok M Ft-ban)

Megnevezés	2011	2012	2013
Folyó bevételek	8245,5	5978,3	4480,6
Folyó kiadások	8214,7	6301,0	3767,1
Folyó költségvetés egyenlege, működési jövedelem	30,8	-322,6	713,6
Folyó költségvetés egyenlege működőképesség megőrzését szolgáló kiegészítő támogatások nélkül	-125,4	-322,6	313,6
Felhalmozási bevételek	8245,5	5978,3	4480,6
Felhalmozási kiadások	8214,7	6301,0	3767,1
Felhalmozási költségvetés egyenlege	-488,0	-147,6	-340,8
Finanszírozási műveletek nélküli (GFS) pozíció	-457,2	-470,2	372,8
Hitelfelvétel, forgatási és befektetési célú értékpapír kibocsátása	413,5	341,0	48,4
Hiteltörlesztés, értékpapír beváltás	73,4	50,0	121,8
Finanszírozási műveletek egyenlege	515,9	302,1	-63,7
Tárgyévi pénzügyi pozíció	58,6	-168,1	309,1
Nettó működési jövedelem	-42,6	-372,6	591,7

¹ A táblázatban szereplő adatokat a 2013-ban megkezdett adósságkonszolidáció nem befolyásolta, mert az adósságállomány közvetlen átvállalása nem érintette az Önkormányzat pénzforgalmi bevételeit és kiadásait.

Az Önkormányzat **működési jövedelme** a 2012. év kivételével pozitív volt, amely egyedi tényezőknek köszönhető. A működési jövedelem 2011. évi 30,8 M Ft-os pozitív értékét 156,2 M Ft hiteltörlesztésre fordítható működőképesség megőrzését szolgáló költségvetési támogatás biztosította, amely nélkül 125,4 M Ft hiány keletkezett volna. A 2012. évben a feladatellátás változásaival összefüggő 2267,2 M Ft bevételkiesés, valamint a működési kiadások ennél kisebb mértékű 1913,8 M Ft-os csökkenése következtében 322,6 M Ft működési hiány keletkezett. A 2013. évi 713,6 M Ft összegű működési jövedelmet több körülmény együttes hatása eredményezte. A költségvetési támogatások, az átengedett és támogatásértékű bevételek 2146,6 M Ft-tal, az egyéb bevételek 9,9 M Ft-tal csökkentek az előző évhez képest a feladatellátás és a finanszírozás változásaihoz kapcsolódóan. A bevételek kiesését ellensúlyozta a 400,0 M Ft összegű működőképesség megőrzését szolgáló kiegészítő támogatás és a folyó kiadások 2533,9 M Ft-os csökkenése. Ez utóbbit azonban nem kiadáscsökkentő intézkedések, hanem a feladat átadások eredményezték.

Az ellenőrzött időszakban a **bevételnövelő intézkedések** részeként a helyi adónemek mindegyikét bevezették, azok mértéke megközelítette a törvényben megállapított felső határt, illetve az iparüzési adó esetében elérte azt. A helyi adóbevételek döntő része két jogcímhez kapcsolódott, amelynek 71,4%-a (4471,9 M Ft) iparüzési adóból, 24,1%-a (1506,0 M Ft) építményadóból folyt be az ellenőrzött években. A helyi adók és bírságok aránya a bevételek között folyamatosan emelkedett, 2011-ben 23,4% (1933,5 M Ft), 2012-ben 34,7% (2074,3 M Ft), 2013-ban pedig 50,3% (2254,0 M Ft) volt. A bevételek növelése érdekében 2013-ban az építményadó és a telekadó emeléséről döntött a Képviselő-testület, amelynek hatására 264,1 M Ft többletbevétel keletkezett.

A **felhalmozási költségvetés egyenlege** az ellenőrzött időszakban hullámzó tendenciát mutatva negatív volt, 2013 végén a hiány 340,8 M Ft volt. A megkezdett beruházások és felújítások, a pénzeszköz átadások, a kamatkiadások és a nyújtott tagi kölcsönök forrásigénye meghaladta a rendelkezésre álló felhalmozási bevételeket. Az ellenőrzött időszakban fennálló felhalmozási hiányt az ellenőrzött időszakot megelőzően keletkezett finanszírozásba bevonható tartalékból, a 2011-2012. években felvett beruházási hitelből, valamint a 2013. évi működési többletből finanszírozta az Önkormányzat.

A **nettó működési jövedelem** 2011-2012. évi negatív értéke pénzügyi kapacitáshiányt jelzett, a működési jövedelem nem biztosította az adósságszolgálat finanszírozását. A működőképesség megőrzését szolgáló 400,0 M Ft összegű kiegészítő támogatás nélkül számított működési jövedelem 2013-ban 313,6 M Ft volt, amely fedezetet nyújtott a hosszú lejáratú hitelek tőketörlesztéseire.

Az Önkormányzat a **rövid lejáratú kötelezettségei** között folyószámlahitelt, szállítói tartozásokat, helyi adó túlfizetés, vagy támogatási előleg miatti visszafizetési kötelezettséget, egyéb kötelezettségeket és a beruházási hitelek következő évi tőketörlesztését mutatta ki. A likviditási helyzet biztosítása érdekében felvett folyószámlahitel az ellenőrzött időszak éveiben tartósan fennállt, a napi átlagos állománya 952,1 M Ft-ról 1101,8 M Ft-ra emelkedett. A folyószámlahitel mérleg szerinti állománya 2011 elején 940,9 M Ft volt, amely 2013 végére 625,8 M Ft-ra csökkent az állami adósság átvállalásnak köszönhetően.

A rövid lejáratú kötelezettségek további meghatározó hányadát a szállítói tartozások állománya tette ki, amelynek aránya 39,7%-ról (739,3 M Ft) 27,6%-ra (265,8 M Ft) csökkent az ellenőrzött időszakban. A lejárt szállítói tartozások aránya az összes szállítói kötelezettségen belül 2011 végén 25,9% (191,7 M Ft), 2012-ben 43,3% (149,8 M Ft) volt, amely 2013 végére 9,7%-ra (25,8 M Ft) csökkent. A fizetési késedelem a 2011-2012. évek végén nem haladta meg a 90 napot, a 2013 végén kimutatott lejárt szállítói kötelezettség – 239,2 M Ft összege – pedig 30 napon belüli volt. Az Önkormányzatnak szerződésen és jogszabályon alapuló egyéb fizetési kötelezettségei tekintetében nem volt elmaradása, a beruházási hitelekéből és a kötvénykibocsátásból eredő törlesztő részleteket határidőben teljesítette.

A **követelések** állománya a 2011-2013. években 807,1 M Ft-ról 348,2 M Ft-ra csökkent, azonban a határidőn túli vevőkövetelések aránya folyamatosan nőtt. A követelések behajtása érdekében kiküldték az egyenlegközlő és fizetési felszólító leveleket, jegyzőkönyvekben rögzítették a fizetési hajlandósággal kapcsolatos egyeztetéseket, illetve a jogszabályi lehetőségek figyelembe vételével intézkedtek az adók módjára történő behajtásról.

Az Önkormányzat előzőekben bemutatott, a fizetőképességet veszélyeztető pénzügyi helyzetéhez az is hozzájárult, hogy a **kockázatkezelési rendszere nem terjedt ki** teljes körűen a gazdálkodással összefüggő, a pénzügyi egyensúlyt befolyásoló kockázatok mérséklésére, mert az Áht.¹ 121. § (2) bekezdésében foglalt előírások ellenére 2011-ben nem alakítottak ki és nem működtettek – a szervezet minden szintjén érvényesülő – megfelelő kockázatkezelési rendszert, továbbá 2011-ben az Ámr. 157. § (2)-(3) bekezdéseiben, illetve 2012-2013-ban a Bkr. 7. § (2) bekezdésében foglalt előírások ellenére a kockázatelemzés során nem mérték fel az Önkormányzat tevékenységében, gazdálkodásában rejlő kockázatokat és nem határozták meg a kockázatokkal kapcsolatos intézkedéseket. A hiányosság elsősorban a bevételi kitettséggel, a garancia- és kezességvállalásokkal, az egyéb visszerhes kötelezettségekkel, valamint a minősített többségi befolyás alatt álló gazdasági társaságokkal kapcsolatos kockázatoknál jelentkezett.

Bevételi kitettséget jelentett, hogy 2011-ben a működési költségvetés többletét csak a hiteltörlesztésre fordítható költségvetési támogatás, 2013-ban pedig a működőképesség megőrzését szolgáló kiegészítő költségvetési támogatás, valamint az állami adósságkonszolidáció tette lehetővé. A helyi adóknak és kapcsolódó bírságoknak meghatározó szerepe volt a költségvetésben, de azokhoz nem kapcsolódott bevételi kitettség miatti kockázat. A helyi adóbevételek döntő részét képező iparűzési adó jelentős hányada diverzifikáltan több adóalanytól származott, 2013-ban 40 gazdálkodó fizetett 5,0 M Ft feletti iparűzési adót.

Az Önkormányzat az ellenőrzött időszakot megelőzően (2006-ban) tulajdonosi részesedésének arányában **készfizető kezességet vállalt** az Ajkai Üzletek Kft. által felvett devizaalapú hitel 23,3%-ának erejéig. A hitelfelvevő gazdasági társaság az árfolyam emelkedése miatt nem tett eleget törlesztési kötelezettségeinek, ezért a folyósító pénzintézet kezdeményezte a kezességvállalás beváltását. A kezességi szerződés alapján az Önkormányzat az ellenőrzött években 73,2 M Ft tőkét és kamatot fizetett ki a kezességvállalásból eredő kötelezettsége teljesítésére, ezzel a pénzintézet követeléseit maradéktalanul teljesítette. A kezességvállalásból eredő kockázatokat az Önkormányzat az ellenőrzött években nem mérte fel, de azok mérséklése érdekében az éves költségvetési rendeletekben eredeti előirányzatként megtervezték a kötelezettség teljesítését.

A Képviselő-testület döntése alapján az Önkormányzat különböző jogcímenen, összesen 61,0 M Ft értékben nyújtott **visszafizetési kötelezettséggel terhelt támogatást** három gazdasági társasága részére. Az Újélet 8. Kft. részére 2011-ben 0,8 M Ft, míg a Nagytóberek Kft. részére 2012-ben 12,0 M Ft kifizetése történt. A Kristályfürdő Kft. részére 2013-ban 48,2 M Ft került átutalásra, amelyet a társaságnak tíz éven belül egy összegben vagy részletekben kell visszafizetnie. A Nagytóberek Kft.-nek és a Kristályfürdő Kft.-nek nyújtott támogatások megtérülése a társaságok jövedelemtermelő képességének és pénzügyi helyzetének változatlan-sága esetén kockázatot hordoz, amelyet alátámaszt az Önkormányzat által a tár-sasági részesedések teljes értékére elszámolt értékvesztések nagysága is.

Az Önkormányzat a négy **minősített többségi befolyása alatt álló gazda-sági társasága** kötelezettség állományának értéke az ellenőrzött időszakban 476,9 M Ft-ról 527,9 M Ft-ra növekedett, amely az alapítói kötelezettségekből eredően kockázatot jelentett az Önkormányzat pénzügyi helyzetének alakulására. A 2013. év végi kötelezettség 60,4%-a (318,8 M Ft) szállítói állományból, 21,3%-a (112,7 M Ft) pénzügyi tartozásból, 18,3%-a (96,4 M Ft) pedig egyéb kötelezett-ségből származott.

Az Önkormányzatnál a költségvetési kiadások fedezetéül szolgáló **adósságot keletkeztető ügyletnek** minősült a Stabilitási tv. hatályba lépése előtt, 2011 júniusában szabályszerűen felvett 600,0 M Ft fejlesztési hitel. További adósságot keletkeztető ügylet vállalására az ellenőrzött időszakban nem került sor.

A 2013. évben megkezdett **állami adósságkonszolidációt** megelőzően az Önkormányzat 2012. december 31-én fennálló adósságállományának összege 5184,9 M Ft volt, amely 900,0 M Ft beruházási hitelből, 1095,2 M Ft folyószámlahitelből, valamint 3189,7 M Ft devizaalapú kötvénykibocsátásból tevődött ki. Az állam 2013-ban átvállalta az egészségügyi fejlesztésekhez kapcsolódó tartozásokat (343,4 M Ft), valamint a folyószámlahitelből, a devizaalapú kötvényki-bocsátásból és az egyéb beruházási hitelekkel szembeni adósság 42%-át (2033,5 M Ft), összesen 2376,9 M Ft összegben. A kapcsolódó kamatok és járulékok összege 13,7 M Ft volt. Az Önkormányzat 2013. december 31-én fennálló, 2743,5 M Ft összegű adósságállománya 1793,4 M Ft kötvénytartozásból, 324,3 M Ft beruházási hitelből és 625,8 M Ft folyószámlahitelből állt. Az állam-háztartásért felelős miniszter az ÁKK Zrt. útján közvetlenül gondoskodott az adósság átvállalásáról, amely az Önkormányzat pénzforgalmi bevételeit és ki-adásait nem érintette. Az adatszolgáltatás és az adósságelemek besorolásának helyességét a Kincstár a 2013. évi Kvtv. előírásai szerint, az ÁKK. Zrt. pedig utó-ellenőrzés keretében ellenőrizte, jogosulatlan igénybevételt nem tártak fel.

3. A VAGYONGAZDÁLKODÁSI TEVÉKENYSÉG SZABÁLYOSSÁGA

3.1. A vagyongazdálkodási tevékenység kereteinek kialakítása

Az ellenőrzött időszakban az Önkormányzat rendelkezett a választási ciklus ide-jére szóló **Gazdasági Programmal**, amelyet a Képviselő-testület az Ötv. 91. § (7) bekezdésében foglaltaktól eltérően a 2010. október 15-ei alakuló ülését követő hat hónapon túl fogadta el, 2011. április 27-én. A programban meghatározták az Önkormányzatnak az országos és a regionális programokhoz kapcsolódó feladatait, valamint a 2008. évben az elfogadott IVS-sel összhang-

ban álló tematikus célokat és az önkormányzati feladatokhoz kapcsolódó fejlesztési elgondolásokat. Az egyes években megvalósult fejlesztéseket az adott évi költségvetési koncepcióban a Képviselő-testület határozta meg az Önkormányzat pénzügyi lehetőségei függvényében.

Az Önkormányzat az Nvtv. 9. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére 2012. január 1-jétől 2013 júniusáig **nem rendelkezett közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervvel.** A 123/2013. (VI.26.) Kt. határozattal elfogadott vagyongazdálkodási tervben rögzítették a feladatellátáshoz kapcsolódó vagyonelemek fejlesztésével, állammegóvásával, hasznosításával, a lakás-, és bérlő mobilitást elősegítő lakbérrendszer átalakításával kapcsolatos feladatokat.

Az Önkormányzat **Vagyongazdálkodási rendelete részben felelt meg** a jogszabályi előírásoknak, mert abban az Ötv. 80/B §-ában, illetve az Mötv. 109. § (4) bekezdésében foglaltak ellenére nem szabályozták a vagyongazdálkodási jog megszerzésének, gyakorlásának részletes szabályait, valamint a vagyongazdálkodási jog ellenértékét és az ingyenes átengedés szabályait. A jogszabályokban előírt egyéb kérdéseket a Vagyongazdálkodási rendeletben szabályozták.

Szabályozták a vagyongazdálkodás ellenőrzésének szabályait, az Önkormányzat tulajdonában lévő vagyon térítésmentes átadás-átvételének, valamint a követelésekről való lemondás eljárási szabályait. Meghatározták a feladatellátást biztosító törzsvagyon körét, ezen belül elkülönítetten a forgalomképtelen és korlátozottan forgalomképes, valamint a forgalomképes egyéb (üzleti) vagyonelemeket. A Képviselő-testület a tulajdonosi jogkörök és vagyongazdálkodási hatáskörök gyakorlása tekintetében a polgármesterre, a Gazdasági és Városfejlesztési Bizottságra, valamint a Pénzügyi Bizottságra ruházott át döntési hatásköröket, a beszámolási kötelezettséget a polgármester részére írta elő.

A Képviselő-testület az Nvtv.-ben meghatározott jogával élve a forgalomképtelen törzsvagyon köréből az Önkormányzatnak a kizárólagos önkormányzati tulajdonú "PRIMER" Kft.-ben, valamint az AVAR AJKA Kft.-ben, az Ajkait Kft.-ben és az Ajkai Temető Kft.-ben fennálló részesedését minősítette nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű vagyonelemmé.

3.2. A vagyonyilvántartás szabályossága

Az Önkormányzat vagyona az ellenőrzött időszakban 37 650,1 M Ft-ról 33 063,6 M Ft-ra csökkent, amelyhez elsősorban a tárgyi eszközök 3052,0 M Ft-os csökkenése járult hozzá. A tárgyi eszközök csökkenését az ingatlanok állományának csökkenése okozta összefüggésben a térítésmentes vagyonatadásokkal. A tárgyi eszközök használhatósági foka eközben romlott, az elhasználódási szint 15,5%-ról 19,1%-ra emelkedett. A befektetett pénzügyi eszközök állománya 38%-kal (450,5 M Ft-tal) csökkent a tartós részesedések értékvesztése, valamint az egyéb hosszúlejáratú követelések állományának csökkenése következtében. A forgóeszközök állománya 45%-kal (605,5 M Ft-tal) esett vissza a készletek és a követelések csökkenése, valamint a pénzeszközök növekedésének egyenlegeként. Az Önkormányzat vagyonának változását részletesen a 3. számú melléklet tartalmazza.

A Vagyongazdálkodási rendelet és a Számlarend előírásainak megfelelően vezetett vagyonyilvántartás alapján az éves zárszámadásokhoz kapcsolódóan elkészítették a **vagyonkimutatást**, amelynek tartalma és szerkezete **részben felelt meg** az Áhsz. 44/A. § (1)-(3) bekezdése előírásainak.

Az Áhsz. 44/A. § (1) bekezdése ellenére a 2013. évi vagyonkimutatás az Önkormányzat és intézményei saját vagyonának adatait nem mutatta be pontosan, mert az immateriális javak, az ingatlanok, a gépek-berendezések és a járművek nettó értéke összesen 319,9 M Ft-tal (1%-kal) magasabb volt a 2013. évi főkönyvi nyilvántartással alátámasztott mérleg megfelelő sorainál kimutatott értékeknél.

A 2011-2013. évi vagyonkimutatások a vagyonelemeket forgalomképesség szerint elkülönítetten tartalmazták, de az Áhsz. 44/A. § (2) bekezdése ellenére 2012-2013-ban a forgalomképtelen törzsvagyon elemeinél az Önkormányzat nem alkalmazta a kizárólagos, illetve a nemzet-gazdasági szempontból kiemelt jelentőségű vagyon besorolási kategóriákat, továbbá az „üzleti vagyon” helyett „törzsvagyonon kívüli egyéb vagyon” megnevezés szerepelt.

Az Áhsz. 44/A. § (3) bekezdése ellenére a vagyonkimutatás az ellenőrzött időszak egyik évében sem tartalmazta a nullára leírt eszközök valamint az Önkormányzat tulajdonában lévő, a jogszabály alapján érték nélkül nyilvántartott eszközök (képzőművészeti alkotások) állományát, valamint a 2011-2012. években nem tartalmazta a mérlegben értékkel nem szereplő, kezességvállalással kapcsolatos függő kötelezettségeket.

Az Önkormányzat a tulajdonában lévő ingatlanokról és a bekövetkező változásokról vezetett **ingatlanvagyon-kataszterben** biztosította a törzsvagyon, ezen belül a forgalomképtelen, és korlátozottan forgalomképes, illetve az üzleti (forgalomképes) vagyon elkülönített nyilvántartását, azonban a Möt. 110. § (1) bekezdése, valamint a 147/1992 (XI. 6.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése alapján **a kataszter folyamatos vezetési kötelezettségnek részben tett eleget** a Bakonykarszt Zrt.-től átháramló víziközmű-vagyon határidőben történő átvezetésének elmaradása miatt.

Az ingatlanvagyon tulajdont érintő további változásokat az illetékes földhivatali határozat-szemle, vagy végzés alapján a megfelelő kataszteri betélapokon átvezették, illetve szükség szerint a földhivatalnál módosítást kezdeményeztek, amely biztosította a nyilvántartások egyezőségét. A vagyonelemek változásait a számviteli nyilvántartásokban minden esetben átvezették.

3.3. A vagyon leltározása

Az Önkormányzat az éves költségvetési beszámolójának könyvviteli mérlegében kimutatott vagyonelemet az ellenőrzött időszakban szabályszerűen összeállított **leltárakkal alátámasztotta**.

A jegyző és az intézményvezetők a **2013. évi mérlegek leltárral történő alátámasztása** érdekében a Vagyongazdálkodási rendelet alapján teljes körű leltározást hajtottak végre, amelyet az eredményszemléletű számvitelre történő átterés indokolt. A leltározást a jogszabályok és a Leltározási szabályzat előírásait betartva hajtották végre, eszközök selejtezésére 2013-ban nem került sor.

A Polgármesteri hivatal által végzett 2013. évi leltározást megelőzően a jegyző a Leltározási szabályzatnak megfelelően elkészítette a leltározási utasítást és ütemtervet, majd írásban kijelölte a leltárkörzeteket és a leltározásban résztvevőket. Az ingatlanok, gépek, berendezések és járművek esetében mennyiségi felvétellel, a többi eszköz, illetve a források vonatkozásában egyeztetéssel történt a leltározás. Az üzemeltetésre, vagyonkezelésre átadott eszközök mennyiségi és értékadatait az üzemeltetést, kezelést végző szervek által megküldött, hitelesített leltározási dokumentációk alapján vették fel. A kiértékelések során leltározási különbözetet nem mutattak ki, a leltározás eredményét a megbízott személyek aláírásával ellátott leltárjegyzőkönyvekben rögzítették.

Az Önkormányzat a **2013. évi mérlegkételek értékelése** során betartotta az Áhsz. és az Értékelési szabályzat **eszközök** és a források mérlegszerinti értékének megállapítására vonatkozó előírásait.

A helyi adókkal kapcsolatos követeléseket csoportos értékelési eljárással, a vevők, az adósok és egyéb követelések értékének meghatározását egyedi minősítő lapok kiállításával végezték. Az Önkormányzat nem élt a piaci értékelés és ezen alapuló értékhelyesbítés elszámolásának lehetőségével.

Az **eredmény szemléletű számvitel bevezetésével** kapcsolatos 2013. év végi feladatokat végrehajtották. A Polgármesteri hivatalban és az intézményekben elkészítették a rendezőmérleget, leltározták a kötelezettségvállalásokat, azonosították a pénzügyileg nem rendezhető függő, átfutó és kiegyenlítő tételeket, majd a bevételek és kiadások között kimutatták. Az egyenleggel rendelkező főkönyvi számlák esetében elvégezték a rendező technikai tételek elszámolását.

3.4. A vagyonváltozásokat eredményező döntések szabályszerűsége

Az ellenőrzött időszakban az Önkormányzat által megkötött **vagyonkezelési szerződések** közül meghatározó jelentőségű volt az, amely az Ajkai Szakképző Iskola és Kollégium (továbbiakban: Iskola) fenntartói jogának Hit Gyülekezete egyház (továbbiakban: egyház) részére történő átadásához kapcsolódott.

A Képviselő-testület a 87/2012. (V.31.) Kt. határozatban döntött az Iskola fenntartói jogának 2012. augusztus 31-ei átadásáról az egyház részére, amelynek mellékletét képezte az arról szóló közoktatási megállapodás. Ezt követően a 103/2012. (VI.12.) Kt. határozatban döntöttek az Iskola, mint költségvetési szerv 2012. augusztus 31-ei megszüntetéséről. A Kormányhivatal a Möt. 132. § (1) bekezdés a) pontja szerinti törvényességi felhívással élt mindkét Kt. határozattal kapcsolatban, de az abban foglaltakkal az Önkormányzat nem értett egyet, és a Kt. határozatokat hatályban tartotta.

A Kormányhivatal ezért felülvizsgálat iránti kérelmet nyújtott be a Veszprémi Törvényszékhez annak megállapítását kérve, hogy az Iskola fenntartói jogának átadására vonatkozó döntések jogsértőek. A Veszprémi Törvényszék a 2012. augusztus 30-i ítéletében a keresettel támadott határozatokat hatályon kívül helyezte, ezért az Önkormányzat felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához. A Kúria a 2012. november 27-ei ítéletében a Veszprémi Törvényszék ítéletét hatályon kívül helyezte. A Kúria megállapította, hogy az Önkormányzat a megtá-

madott Képviselő-testületi határozatok meghozatalának időpontjában a hatályos jogszabályoknak megfelelően járt el, az Iskola egyházi fenntartásába adására vonatkozó érintett Képviselő-testületi határozatok hatályban maradtak.

A polgármester a Kúria jogerős ítélete birtokában 2012. december 14-ei levelében kezdeményezte a Magyar Államkincstár Veszprém Megyei Igazgatóságánál, hogy az Iskolát, mint költségvetési szervet 2012. december 30. napjával töröljék a törzskönyvi nyilvántartásból, tekintettel arra, hogy az egyház az Iskola fenntartását 2012. december 31. napjától vállalta. Ezzel egyidőben a Kormányhivatal 2012. december 14-én működési engedélyt adott az Iskola új fenntartóval történő működtetéséhez azzal, hogy annak kezdőnapja a költségvetési szervként történő működés megszüntetését követő nap, így az Iskola új, egyházi fenntartóval történő működésének kezdőnapja 2012. december 31. lett.

Az Iskola fenntartói jogának 2012. december 31-ével történő átadása során azonban az Önkormányzat **figyelmen kívül** hagyta, hogy a Köznev. tv. 84. § (3) bekezdés a) pontja szerint **iskolát megszüntetni és fenntartói jogot átadni tanítási évben nem lehet.**

A fenntartói jog 2012. év végi átadásával kapcsolatban további lényeges körülmény, hogy a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről szóló 2012. évi CLXXXVIII. törvény 2012. december 8-tól hatályos 4. §-a alapján az önkormányzati fenntartású köznevelési intézmények 2013. január 1-jétől az állami intézményfenntartó központba történő beolvadással állami fenntartásba kerültek. Annak ellenére, hogy a Kúria ítélete alapján hatályos volt az Iskola fenntartói jogának egyház részére történő átadásáról szóló döntés, a 2012. évi CLXXXVIII. tv. hatályba lépése napján az Iskola még az Önkormányzat fenntartásában volt, a fenntartói jog átadás-átvétele nem valósult meg határidőben, mert közoktatási megállapodásban kikötött – a fenntartói jog átadás-átvételéhez, és a közoktatási megállapodás hatályba lépéséhez előírt – együttes feltételek még nem valósultak meg. Az Iskola önkormányzati fenntartású költségvetési szervként működött, az egyházi fenntartó részére szóló működési engedélyt még nem adta ki a Kormányhivatal, így a közoktatási megállapodás sem lépett még hatályba. Az Önkormányzatnak ezért az állami fenntartó részére történő átadás előkészítése érdekében a 2012. évi CLXXXVIII. tv. 2. § (1)-(3) bekezdéseiben foglaltak szerint kellett volna eljárnia az Iskola tekintetében.

Az Iskola fenntartói joga 2013. január 1-jével a törvény erejénél fogva az államot, illetve a nevében eljáró **Klebelsberg Intézményfenntartó Központot illette volna meg**, amelynek érdekében az Önkormányzatnak a Köznev. tv. 84. § (3) bekezdés a) pontjában foglaltak betartása mellett a 2012. évi CLXXXVIII. tv. 2. § (1)-(3) bekezdésének előírásai szerint kellett volna eljárnia.

Az Iskola fenntartói jogának átadásáról rendelkező közoktatási megállapodás alapján az ingó és ingatlan vagyon átadásának feltételeit a feleknek külön szerződésben kellett volna szabályozni a megállapodás aláírásával egyidejűleg. Az Önkormányzat és az egyház csak 2013. március 26-án kötött vagyonkezelési szerződést, amely szerint az Iskola által használt ingatlanok vagyonkezelői jogát az egyház – visszamenőlegesen – 2012. december 31. napjától 10 évre ellenérték nélkül átveszi az Önkormányzattól. Az Önkormányzatnak ugyanakkor 2013-

ban már **nem lett volna rendelkezési jogosultsága vagyonkezelési szerződés megkötésére** az egyházzal, mert a 2012. évi CLXXXVIII. tv. 8. § (1) bekezdése és annak a)-b) pontjai alapján az Iskola feladatellátását biztosító ingó és ingatlan vagyonnak – a működtető személyétől függően – az állami intézményfenntartó központ ingyenes használatába, vagy ingyenes vagyonkezelésébe kellett volna kerülnie 2013. január 1-jén. Az Önkormányzatnak a vagyon-elemek tekintetében is a 2012. évi CLXXXVIII. tv. előírásai szerint, annak 13. § (1)-(2), illetve a 14. § (1)-(2) bekezdéseiben foglaltaknak megfelelően kellett volna eljárnia.

A jegyző az Ötv. 36. § (3) bekezdésében, illetve (2013. január 1-től) a Möt. 81. § (3) bekezdésében, illetve annak e) pontjában foglalt **kötelezettségének nem tett eleget**, nem jelezte a polgármesternek, illetve a Képviselő-testületnek, hogy az Iskola költségvetési szervként történő megszüntetésére, a fenntartói jog tanév közben történő átadására, valamint a vagyonkezelői jog átadására vonatkozó döntéseik – az eljárások elhúzódása során megváltozott körülmények miatt – jogszabályt sértőek.

Az egyház az idegen vagyon kezeléséhez kapcsolódó, Möt. 109. § (6) bekezdésében foglalt jogszabályi kötelezettségének 2013-ban eleget tett. Az Iskola épületein az értékcsökkenést meghaladó mértékű, közel 51,0 M Ft nettó értékű beruházást hajtott végre, amelyhez az Önkormányzat hozzájárult. A beruházás összege jelentősen meghaladta az Iskolán a korábbi években a zárszámadási rendeletek szerint végrehajtott beruházások, felújítások értékét is.

Az Önkormányzatnak az ellenőrzött időszakban négy **üzemeltetési szerződése** volt hatályban. Ezek közül meghatározó jelentőségű volt, amelyet a Bakonykarszt Zrt.-vel 2012. március 29-én kötöttek a városi és városkörnyéki vízi-közmű hálózat működtetésére a korábbi üzemeltetési szerződést felváltva. Az üzemeltetési szerződés a megváltozott jogszabályi környezethez igazodva tartalmazta mindazon feltételeket, amelyek az Önkormányzat kötelező feladatellátásának biztosításához szükségesek, illetve előírta a Vksztv., az Nvtv. és a Möt. rendelkezéseinek betartását.

A Vksztv. 2012. július 15-től fokozatosan hatályba lépő rendelkezései új alapokra helyezték a víziközművek tulajdonlásának kérdését, megerősítve az állam, illetve a települési önkormányzatok szerepét a víziközmű-vagyon ingyenes áthármlása (tulajdonjog átadása) alapján. Az Önkormányzat – a Vksztv. víziközmű-vagyon önkormányzati tulajdonba történő áthármlására vonatkozó előírásaival összhangban – a Bakonykarszt Zrt.-vel 2012. december 14-én Egyetértési nyilatkozatot fogadott el, illetve aláírta a 2012. március 29-ei üzemeltetési szerződéshez kapcsolódó üzemeltetési szerződés kiegészítését a 179/2012. (XII.13) Kt. határozat alapján.

Az Egyetértési nyilatkozatban a felek rögzítették, hogy a Bakonykarszt Zrt. a számviteli nyilvántartásaiból 2013. január 1. napjával kivezeti és részletes vagyonleltár alapján átadja a korábban apportált vagyonelemeket az Önkormányzat részére. Ezzel egyidejűleg az Önkormányzat a tulajdonába került víziközmű-vagyont nyilvántartásba veszi és a Bakonykarszt Zrt. vagyonkezelésébe adja. Az üzemeltetési szerződés kiegészítése – az Egyetértési Nyilatkozatban foglaltaknak megfelelően – a tartalma alapján 2013. január 1-től **vagyonkezelési szerződésnek** minősült.

Az Önkormányzat a tulajdonába került víziközmű-vagyonelemek vonatkozásában megsértette a Mötv. 110. § (1) bekezdésében, valamint a 147/1992. (XI. 6.) Korm. rendelet 1. § (1) és 4. § (1) bekezdésében foglaltakat, mert a **vagyonelemeket** az előírt 90 napon belül **nem vezette át a kataszteri nyilvántartásban**, így nem tett eleget az ingatlanvagyon-kataszter folyamatos vezetési kötelezettségének.

A vagyonkezelő Bakonykarszt Zrt. a Mötv. előírásainak megfelelően a vagyonkezelt eszközökre elszámolt értékcsökkentést meghaladó mértékű beruházásokat, illetve felújításokat végzett 2013-ban az éves beszámolója alapján.

Az Önkormányzat az egyház, valamint a Bakonykarszt Zrt. vagyonkezelésbe adott eszközöket a 2013. évi könyvviteli mérlegében az Áhsz. 20. § (1) bekezdésének megfelelően a „IV. Üzemeltetésre, kezelésre átadott, koncesszióba, vagyonkezelésbe adott, illetve vagyonkezelésbe vett eszközök” mérlegsoron 478,4 M Ft, illetve 1545,3 M Ft összegben kimutatta, de a mérlegsor megbontásán belül nem a „29. Vagyonkezelésbe adott eszközök”, hanem az „27. Üzemeltetésre, kezelésre átadott eszközök mérlegsoron”. A besorolás a mérleg valóságát nem befolyásolta, de a 2013. évi költségvetési beszámoló nem felelt meg az Áhsz. 10. § (3) bekezdésében foglaltaknak, mert nem az NGM honlapján közzétett Módszertani Útmutató szerinti tartalommal készült.

A Módszertani Útmutató szerint a vagyonkezelésbe adott önkormányzati vagyon esetében a 29. mérlegsoron kell a vagyonkezelésbe adott eszközöket szerepeltetni.

Az ellenőrzött időszakban az Önkormányzatnak további három **üzemeltetési szerződése** volt hatályban, amelyeket egyedi jellegű, speciális kompetenciákat igénylő üzemeltetési feladatok ellátására kötöttek. Az üzemeltetési szerződések alapján ellátott feladatok közhasznú célt szolgáltak ezért a megállapodások megkötése a Vagyongazdálkodási rendelet 15. § (4) bekezdés g) pontja alapján pályázati kiírások nélkül történt. Az üzemeltetők által ellátandó önkormányzati közfeladatokat a szerződések tartalmazzák. Az üzemeltetésre átadott eszközök minden esetben szerepeltek az önkormányzati vagyonkataszterben és a számviteli nyilvántartásokban. Az átadott vagyon állagának és értékének megőrzésére vonatkozó előírásokat a szerződésekben foglaltak alapján betartották.

Az Önkormányzat a törvényi előírások alapján 2012-ben két esetben hajtott végre **térítésmentes vagyonátadást**. Az átadott vagyon számviteli nyilvántartásokból és az ingatlanvagyon-kataszterből történő kivezetését szabályszerűen elvégezték, a vagyonátadás közzététele az átvevők honlapján megtörtént.

A települési önkormányzatok fekvőbeteg-szakellátó intézményeinek átvételéről szóló 2012. évi XXXVIII. törvény alapján az 1563,9 M Ft nettó értéken nyilvántartott Kórház 2012. május 1-én átadásra került a GYEMSZI részére. A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény alapján a 329,9 M Ft nettó értéken nyilvántartott Tűzoltóság pedig 2012. január 1-én került átadásra a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósága részére.

Az Önkormányzat a kerékpárutak kiépítésére vonatkozó döntései alapján szabályszerűen hajtotta végre a beruházással érintett földterületek állami tulajdonból történő **térítésmentes átvételét** 375,3 M Ft, illetve **átadását** 0,7 M Ft értékben. A földrészlet cseréket az Új Széchenyi Terv Közép-Dunántúli Operatív

Program keretében megvalósult kerékpárút nyomvonalához szükséges telekhatár rendezés miatt hajtották végre. Az Önkormányzat az átadás-átvételeket a számviteli nyilvántartásain átvezette, és intézkedett az átvett földterületek forgalomképtelen vagyonelemmé nyilvánításáról, amelyet a Vagyongazdálkodási rendelet 13/2011. (V.17.) Kt. rendelettel történő módosításával alapozott meg.

Az ellenőrzött **beruházások és felújítások** összhangban voltak az Önkormányzat hosszú távú fejlesztési elképzeléseivel, azokat a Településfejlesztési koncepció, az IVS, valamint a Gazdasági Program minden esetben tartalmazta. A feladatellátás teljesítése érdekében a fenntartható működtetés feltételeinek biztosításához szükséges forrásokat az Önkormányzat az éves költségvetéseiben megtervezte. A fejlesztések finanszírozásához szükséges pénzügyi források felhasználását, illetve bevonását a beruházási döntéseket megalapozó előterjesztések alapján – a saját, a pályázati és szükség esetén a hitel lehetőségek figyelembe vételével – a Képviselő-testület hagyta jóvá. Az előterjesztéseket a tervezett fejlesztések megvalósíthatósági tanulmányai alapozták meg, amelyeket az Önkormányzat illetékes bizottságai véleményeztek. Az ellenőrzött időszakban PPP konstrukcióban megvalósított beruházás nem történt.

Az Önkormányzat az éves költségvetéseiben tervezett közbeszerzéseiről az éves **közbeszerzési tervet** 2011-ben határidőben, míg 2012-ben és 2013-ban a Kbt.₂ 33. § (1) bekezdésében foglalt március 31-i **határidőt túllépve** mindkét évben április 11-én készítette el.

A beruházásokkal és felújításokkal kapcsolatban megkötött tervezési és kivitelezési szerződésekben az Önkormányzat érdekeit védő garanciális elemek érvényesítésre kerültek. A fejlesztések során az Önkormányzat a kötelezettségvállalásokat, illetve azok ellenjegyzését, a teljesítések igazolását, az érvényesítést, az utalványozást, illetve az utalványok ellenjegyzését szabályszerűen végezte el. A megvalósult beruházások és felújítások műszaki átadás-átvételt követő üzembe helyezése, számviteli aktiválása a jogszabályokban és a belső szabályzatokban előírtaknak megfelelően történt. Ingatlan vásárlása, felújítása esetén az ingatlan-vagyon-kataszteri átvezetést elvégezték, szükség esetén kezdeményezték a földhivatali nyilvántartás módosítását.

Az Önkormányzat a beszerzésekkel, fejlesztésekkel összefüggően a jogszabályokban meghatározott **közzétételi kötelezettségeinek** az ellenőrzött időszakban **csak részben tett eleget**. Az Áht.₁, illetve az Info tv. vonatkozó előírásainak megfelelően 2011-2013-ban közzétette a (nettó) ötmillió forintot elérő, vagy azt meghaladó értékű szerződések meghatározott adatait, valamint azok változásait, ugyanakkor a Kbt.₂ 31. § (1) bekezdése és annak g) pontja ellenére 2012-ben és 2013-ban az Önkormányzat nem tette közzé saját honlapján a 2011. és a 2012. évi beszerzéseiről az éves statisztikai összegezését, amelyeknek a honlapon a Kbt.₂ 31. § (4) bekezdése alapján 5 évig elérhetőnek kell lenniük.

A **vagyonértékesítések** esetében az Önkormányzat – két értékbecslés elmaradása kivételével – betartotta jogszabályokban és a belső szabályzatokban foglalt előírásokat. Az értékesítések dokumentumokkal alátámasztott megfelelő döntések alapján, szabályszerűen történtek. Az értékesített tárgyi eszközök számviteli nyilvántartásból kivezetését szabályszerűen elvégezte az Önkormányzat. Az ellenőrzött időszakban összesen 44 db önkormányzati ingatlan értékesítésére került sor 202,4 M Ft értékben, az ingatlanok könyv szerinti értéke 124,0 M Ft volt.

Az Önkormányzat két külterületi ingatlan értékesítése esetében a Vagyongazdálkodási rendelet 17. § (4.1) bekezdés b) pontjában foglaltak ellenére **nem készített értébecslést**, amelyek esetében a nyilvántartási bruttó érték és a tervezett árbevétel értéke közötti különbség az előírt 25%-ot meghaladta. A különbség ugyanakkor pozitív volt, mert a 12,7 M Ft-ért, illetve 15,9 M Ft-ért értékesített ingatlanok nyilvántartási értéke 6,7 M Ft, illetve 7,5 M Ft volt, így az értékesítések nem okoztak vagyoni hátrányt az Önkormányzat részére.

A Képviselő-testület az önkormányzati tulajdonú bérlakások üzemeltetésével, karbantartásával, felújításával és értékesítésével az ellenőrzött időszakban is hatályos 147/2008. (IX.26.) Kt. határozattal az Önkormányzat többségi tulajdonában lévő Ajkai Kft.-t bízta meg. A társasággal kötött, az ellenőrzött időszakban többször módosított, illetve újrakötött megbízási szerződésekben a társaság lakásértékesítésre vonatkozó feladatai összhangban voltak Vagyongazdálkodási rendeletben foglaltakkal. Az értékesített lakások vonatkozásában a társaság a megbízási szerződésben foglaltaknak megfelelően gondoskodott az adás-vételi szerződések megkötéséről, a vételárak beszedéséről és a tulajdonjog ingatlan-nyilvántartásban történő bejegyeztetéséről. Az elővásárlási joggal nem érintett lakásokat nyilvános eljárás (hirdetés) alapján értékesítették.

A **vagyon egyéb hasznosításával** összefüggő többéves bérleti szerződések esetében az Önkormányzat betartotta a jogszabályok és a belső szabályzatok előírásait. A bérleti díjakat a szerződések alapján minden esetben kiszámlázták, a befizetések a megfelelő összegben realizálódtak. A nem lakás célú ingatlanok bérletére vonatkozóan megkötött szerződésekben rögzítették az Önkormányzat érdekeit védő garanciális elemeket.

Az ellenőrzött időszakban megkötött, vagy módosított kis értékű – garázsokra, illetve az árusító pavilon alatti földterületrészre vonatkozó – bérleti szerződések esetén pályáztatásra a belső szabályzatok előírása, illetve a pavilon esetében a bérlő névváltozásából eredő szerződésmódosítás miatt nem volt szükség.

A vagyongazdálkodással összefüggésben az ellenőrzött időszakban önkormányzati **követelés elengedésére** nem került sor. Kis összegű **behajthatatlan követelések leírása** 2011-ben és 2013-ban történt, összesen 164,8 E Ft, illetve 47,8 E Ft értékben, amely csak **részben felelt meg** a Vagyongazdálkodási rendelet előírásainak. A leírt behajthatatlan követelések mindegyike a rendelet 16. § (1) bekezdésének megfelelően öt éven túli, az aktuális költségvetési törvényben megállapított értékhatárt el nem érő kisösszegű követelés volt, azonban a 16. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt előírások ellenére a lemondásról nem a polgármester, hanem a Pénzügyi Iroda vezetője, a Szociális és Igazgatási Iroda vezetője, illetve a jegyző döntött.

Az Önkormányzat 2011-2012. évi költségvetési beszámolóinak 53. Tájékoztató adatokat tartalmazó úrlapja a behajthatatlan követelésként leírt összeget, valamint a tárgyévben elengedett követelésként leírt összeget helytelenül tartalmazta, amely **sérti** a Számv. tv. 15. § (3) bekezdésében foglalt **valódiság elvét**. A számszaki eltérés 2011-ben 45,1 M Ft, míg 2012-ben 0,2 M Ft volt.

A 2011. évi és a 2012. évi beszámoló helytelenül 45 258 E Ft, illetve 133 E Ft behajthatatlan követelésként leírt összeget tartalmazott 165 E Ft, illetve 0 E Ft helyett, továbbá a 2012. évi beszámoló helytelenül 32 E Ft elengedett követelésként leírt összeget tartalmazott 0 E Ft helyett.

3.5. Az önkormányzati tulajdonosi jog gyakorlása

Az Önkormányzat tulajdonában lévő **tartós részesedések** portfóliójába (4. számú melléklet) 2011. év elején 12 gazdasági társaság és 2 alapítvány tartozott. A gazdasági társaságok közül három kizárólagos, három többségi és hat kisebbségi tulajdonosi részesedést képezett. Az Önkormányzat gazdasági társaságokban való részesedései 2011. évben egy kizárólagos, 2013. évben két többségi tulajdonú gazdasági társasággal bővült, így 2013. év végére a portfólióba 17 tulajdonosi érdekeltség tartozott.

A tartós részesedések **értékvesztésének** elszámolását, illetve visszairását a változásnak megfelelő előjellel, a saját tőkét csökkentő, illetve növelő tételként szabályszerűen számolták el, amelynek szükségességét az Értékelési szabályzatban előírt módon – a gazdasági társaságok saját tőke és jegyzett tőkéje arányában – határozták meg. Az Önkormányzat a tartós részesedései vonatkozásában nem élt a piaci értékelés és az ezen alapuló **értékhelyesbítés** elszámolásának lehetőségével.

A tartós részesedések könyv szerinti értéke a 2011. év eleji 803,5 M Ft-ról a 2013. év végére 662,1 M Ft-ra csökkent, amely döntő részben az 1,7 M Ft visszairással korrigált 323,7 M Ft összegű értékvesztés következménye. Az értékvesztés által meghatározott vagyoncsökkenést az időszakban végrehajtott 182,4 M Ft összegű tőkeemelés és alapítás csak részben ellensúlyozta. Az elszámolt értékvesztések 87,9%-ban az Önkormányzat kizárólagos tulajdonában lévő, veszteségesen gazdálkodó társaságaihoz – a Kristályfürdő Kft.-hez, az Ajkai Média Nonprofit Kft.-hez és az Újélet 8 Kft.-hez – kapcsolódtak. Ezen kívül az Önkormányzat egy többségi, kettő kisebbségi tulajdonú gazdasági társasága, valamint a közalapítványa esetében számolt el további 39,1 M Ft értékvesztést. Az Önkormányzat részesedéseinek névértéke 2013. december 31-én 937,2 M Ft volt, amelynek könyv szerinti értéke 275,1 M Ft-tal, 662,1 M Ft-ra csökkent. A változásokat a 2. számú táblázat szemlélteti.

2. számú táblázat

Részesedések nyilvántartási értékének alakulása

(adatok M Ft-ban)

Megnevezés	2011. évi nyitó	2011. évi záró	2012. évi záró	2013. évi záró
Részesedések nyilvántartási értéke	803,5	882,5	666,2	662,1
Elszámolt nettó értékvesztés	0,0	-59,7	-230,4	-33,6
Tőkeemelés, alapítás	0,0	138,7	14,1	29,6

Az Önkormányzat az ellenőrzött időszakban biztosította a gazdasági társaságainak **tulajdonosi felügyeletét**. A kizárólagos és a többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok, valamint az alapítványok feladatait a társasági szerződésekben, illetve alapító okiratokban határozta meg. A Képviselő-testület határozatokban döntött a gazdasági társaságok vezetőinek és felügyelő bizottságai elnökének, illetve tagjainak, valamint az alapítványok kuratóriumi elnökének és tagjainak kinevezéséről, illetve a visszahívásáról.

A tulajdonosi joggyakorló Önkormányzat felé történő **beszámolás** részeként a gazdasági társaságok első számú vezetői a Képviselő-testület elé terjesztették üzleti tervüket és beszámolóikat, amelyeket a Képviselő-testület elfogadott. A két alapítvány beszámolási, közhasznúsági jelentés készítési szabályait az Önkormányzat az alapító okiratokban határozta meg, amelyben a közhasznúsági jelentés elfogadását a kuratóriumok kizárólagos hatáskörébe helyezte. Az ellenőrzött időszakban az alapítványok éves közhasznúsági jelentéseit a Képviselő-testület által kinevezett taggal működő kuratóriumok jóváhagyták és megküldték az Önkormányzat részére.

Az Önkormányzatnak a távhőszolgáltatási tevékenységet folytató "PRIMER" Kft. 2011. évi nyereséges működése alapján származott **osztalék bevétele** 90,0 M Ft értékben, amelyből 70,0 M Ft-ot osztalékkelőleg formájában 2011. december 31-ig, a fennmaradó 20,0 M Ft-ot pedig a 2012-ben fizetett ki a társaság a Képviselő-testület döntései alapján.

A Képviselő-testület az ellenőrzött időszakban több, a gazdasági társaságok **feladatát, gazdálkodását befolyásoló** döntést hozott, de azok az Önkormányzat tulajdonosi részarányaiban nem okoztak változást. Az "AVAR AJKA" Kft. esetében az **átalakításról**, míg az Ajkai Média Nonprofit Kft. és a Kristályfürdő Kft. esetében – a veszteséges gazdálkodás miatt – **tőkeemelésről**, illetve **pótbefizetésről** döntöttek.

Az 51%-os önkormányzati tulajdonban lévő, a települési hulladékkal kapcsolatos önkormányzati feladatot ellátó "AVAR AJKA" Kft. átalakításáról 2013 áprilisában született döntés a hatékonyabb feladatellátás érdekében. A társaság közszolgáltatási tevékenységi körén kívül eső feladatait az 51%-os önkormányzati tulajdoni arányban kiválással létrehozott AJKA-ÖKO Kft. vette át. Az átalakulás keretében végrehajtott kiválás vagyonmegosztáson alapult, ami az Önkormányzat részére nem jelentett tőkebefektetést. A társaságok gazdálkodása nyereséges volt.

A 2011-ben 1,0 M Ft törzstőkével alapított Ajkai Média Nonprofit Kft. esetében a veszteséges működés miatt a Képviselő-testület már az alapítás évében 10,9 M Ft tőkeemelést hajtott végre, ezt követően 2012-ben és 2013-ban további 14,1 M Ft, illetve 28,0 M Ft értékben döntöttek tőkeemelésről. Az Önkormányzat a társaságnál az ellenőrzött időszakban az Értékelési szabályzatban meghatározott módon összesen 27,1 M Ft értékvesztést számolt el a saját tőkének a jegyzett tőkéhez viszonyított csökkenő aránya alapján.

A Kristályfürdő Kft. az ellenőrzött időszak minden évében jelentős veszteséggel működött. A mérleg szerinti veszteség 2011. évben 142,6 M Ft, 2012. évben 87,2 M Ft, 2013-ban 64,8 M Ft volt. A Képviselő-testület 2011-ben 125,8 M Ft tőkeemelésről, 2012-ben pedig 91,0 M Ft pótbefizetésről döntött, amelyből 21,7 M Ft kifizetése áthúzódott 2013-ra. A társaság könyvvizsgálói vezetői levelében foglaltak figyelembe vételével 2013-ban a jegyzett tőke 75,0 M Ft-ra történő leszállításáról, továbbá 48,2 M Ft – tíz éven belül visszafizetendő – újabb pótbefizetéséről döntöttek.

Az Önkormányzat az ellenőrzött időszakban az Értékelési szabályzat előírásának megfelelően a társaság 194,6 M Ft jegyzett tőkéjével azonos összegű értékvesztést számolt el.

Az Önkormányzat 100%-os tulajdonában lévő Újélet 8 Kft. egymást követő két teljes üzleti évben (2011-2012) nem rendelkezett a társasági formára kötelezően előírt jegyzett tőkének megfelelő összegű saját tőkével, de az Önkormányzat a Gt. 51. § (1) bekezdésével összhangban nem gondoskodott a társaság 2012. évi beszámolójának elfogadásától számított három hónapon belül a szükséges saját tőke biztosításáról. A társaság e határidő lejártát követő hatvan napon belül a Gt. 51. § (1) bekezdése előírásai ellenére nem határozott más gazdasági társasággá való átalakulásról és nem döntött jogutód nélküli megszűnésről. Az Önkormányzat a társaságban lévő részesedése után az Értékelési szabályzat előírásának megfelelően összesen 63,0 M Ft összegű értékvesztést számolt el.

Az ellenőrzött időszakban az Önkormányzat két társasága részére nyújtott **tagi kölcsönt**. Az Újélet 8 Kft. a működési feltételek biztosítására kapott 0,8 M Ft tagi kölcsönt, míg a Nagytóberek Kft. esetében a lejárt kölcsöntartozáshoz kapcsolódó kamatok finanszírozása érdekében döntött a Képviselő-testület 12,0 M Ft tagi kölcsön folyósításáról. A kölcsönszerződések szerint az Újélet 8 Kft. 2011. december 31-ei a Nagytóberek Kft. pedig 2013. december 31-ei, visszafizetési határidővel kapta a kölcsönt, de a szerződésben vállalt visszafizetési kötelezettségüknek az ellenőrzött időszak végéig nem tettek eleget.

Az Önkormányzat az ellenőrzött időszakban a társaságai kötelezettségvállalásaihoz kapcsolódóan nem vállalt **készfizető kezességet**. Ugyanakkor az Újélet 8 Kft.-n keresztül fennállt 23,3%-os közvetett tulajdonrész arányában az Ajkai Üzletek Kft. devizaalapú hitelére az ellenőrzött időszakot megelőzően vállalt készfizető kezesség esetében az Önkormányzat 2011-2012-ben az összes kezesi kötelezettség 90,6%-át kitevő, 73,2 M Ft összegű tőkét és kamatot fizetett meg a hitelező bank felé, amellyel a kezesi kötelezettsége megszűnt. A pénzügyi intézet ezért kezdeményezte a kezességvállalás beváltását, mert az Ajkai Üzletek Kft. a devizaárfolyam emelkedése miatt nem tudott eleget tenni törlesztési kötelezettségeinek.

Az **átlátható szervezetre** vonatkozó törvényi előírások betartása érdekében az Önkormányzat a gazdasági társaságai esetében az Nvtv. 18. § (4) bekezdésében foglaltak ellenére nem végezte el 2012. december 31-éig a társasági szerződések felülvizsgálatát, amennyiben a társaság vagy valamely tagja nem felelt meg a törvény átlátható szervezetre vonatkozó előírásainak. A felülvizsgálatra az ellenőrzött időszak végéig nem került sor.

3.6. Integritás érvényesülése

Az integritáskontrollok kiépítését és működését öt területen ellenőriztük. Az összeférhetetlenség, az etikai elvárások, valamint a vagyon megvédésére tett intézkedések esetében az integritás kontrollok megfelelték a követelményeknek, de a humán erőforrás-gazdálkodás, a nemkívánatos dolgozói magatartással szembeni intézkedések, valamint a kockázatelemzések alkalmazása területén tapasztalt hiányosságok miatt az Önkormányzat **integritása fejlesztendő**.

Az összeférhetetlenség fennállása esetén követendő eljárásrendet, valamint a munkavégzésre vonatkozó etikai elvárásokat meghatározták. A munkatársak nyilatkoztak gazdasági érdekeltségeikről és az egyéb releváns összeférhetetlenségi körülményekről. Nem szabályozták ugyanakkor a különféle ajándékok, meghívások, utaztatás elfogadásának feltételeit.

A vagyon megvédésére tett intézkedések keretében meghatározták a munkáltató tulajdonában lévő eszközök használatának szabályait, intézkedtek a dokumentumok, pénzeszközök és kulcsok biztonságos tárolása, valamint az információ biztonság érdekében. A pénzügyi gazdálkodási érintő folyamatok vonatkozásában alkalmazták a „négy szem elvét”, ugyanakkor nem szabályozták a külső személyekkel való kapcsolattartás módját.

A humánerőforrás gazdálkodás területén minden alkalmazott rendelkezett munkaköri leírással, a vezetői megbízások esetében gondoskodtak a megfelelő felkészültségű szakemberek kiválasztására szolgáló objektív módszerek alkalmazásáról. Nem szabályozták a humánpolitikai tevékenységet, nem minden esetben írtak ki álláspályázatot, továbbá nem minden jelölnél alkalmazták az új munkatársak kiválasztására szolgáló eljárást.

Az Önkormányzat rendelkezett a nemkívánatos dolgozói magatartás kezelésére vonatkozó eljárásrenddel, ennek ellenére nem határozták meg a szervezeten belülről érkező közérdekű bejelentések eljárásrendjét, nem alakították ki a bejelentést tevő személyek megfelelő védelmének szabályait. Az integritás fontosságának tudatosítása megvalósult a mindennapi tevékenység során, az Önkormányzatnál nem indult kötelezettségszegési eljárás, fegyelmi vagy büntető ügy.

A belső ellenőrzési terveket kockázatelemzéssel megalapozták, de nem végeztek rendszeres korrupciós kockázatelemzést, továbbá nem szabályozták, illetve nem hívták fel a korrupciós szempontból veszélyeztetett beosztásokban dolgozók figyelmét a jellemző kockázatokra és a kockázatok megelőző intézkedésekre.

Budapest, 2015. 10. hónap 16. nap

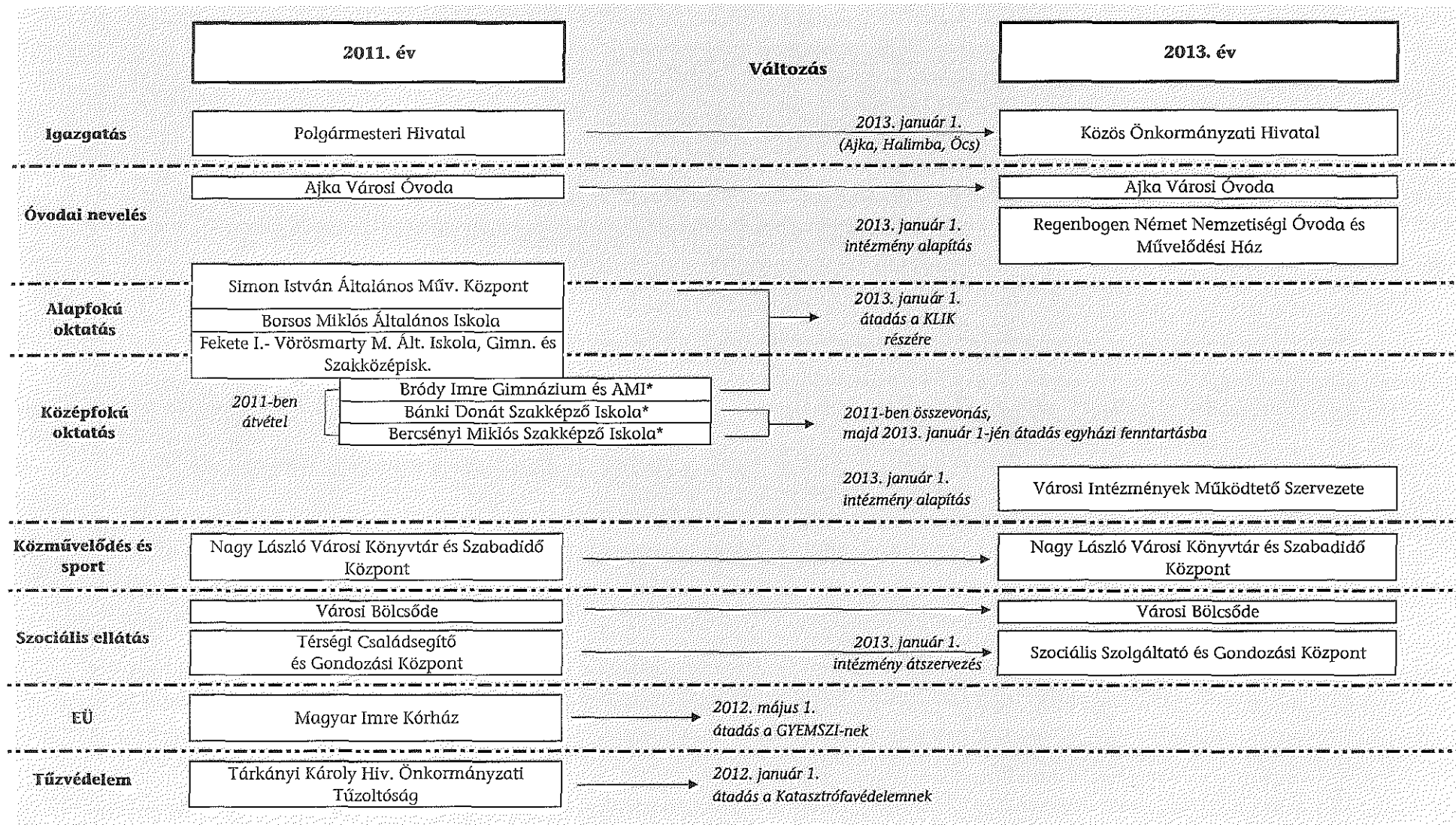
Domokos László
Domokos László

elnök

Melléklet: 4 db
Függelék: 2 db

Ajka Város Önkormányzata feladatellátásában résztvevő intézmények és azok változása a 2011-2013. években

* korábban megyei fenntartású intézmények, amelyeket a Képviselő-testület döntése eredményeképp a 2011. évben vett át az Önkormányzat a Bánki D. Szakiskola és a Bercsényi M. Szakiskola összevonásával 2011-ben létrejött az Ajkai Szakképző Iskola és Kollégium

Ajka Város Önkormányzata bevételei, kiadásai, valamint adósságszolgálat a 2011-2013. években

Adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év	adósság konszolidációs támogatás nélkül		Különbség (millió Ft)		Hányados (%)	
				2012. év	2013. év	2012-2011	2013-2012	2012/2011	2013/2012
				5.	6.	7.	8.	9.	10.
1. FOLYÓ KÖLTSÉGVETÉS									
1.1.1. Saját működési bevételek	2 581,8	2 522,8	2 781,6	2 522,8	2 781,6	-59,0	258,8	97,7%	110,3%
1.1.2. Költségvetési támogatások a működőképesség megőrzését szolgáló kiegészítő támogatások nélkül	1 777,9	1 727,1	1 068,6	1 727,1	1 068,6	-50,7	-658,5	97,1%	61,9%
1.1.3. Átengedett bevételek	619,6	555,7	83,1	555,7	83,1	-63,8	-472,6	89,7%	14,9%
1.1.4. Államháztartáson belülről kapott támogatások	3 080,4	1 155,7	140,2	1 155,7	140,2	-1 924,8	-1 015,5	37,5%	12,1%
1.1.5. EU-tól és külföldről kapott bevételek	0,0	1,4	0,0	1,4	0,0	1,4	-1,4	0,0%	0,0%
1.1.6. Államháztartáson kívülről kapott bevételek	18,0	8,8	4,1	8,8	4,1	-9,2	-4,8	49,0%	46,0%
1.1.7. Hozam- és kamatbevételek	5,1	6,8	3,1	6,8	3,1	1,7	-3,7	134,1%	46,0%
1.1.8. Kölcsönök visszaférése, igénybevétele	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%
1.1.9. Előző évi pénzaradvány átvétel	6,6	0,0	0,0	0,0	0,0	-6,6	0,0	0,0%	0,0%
1.1.10. A működőképesség megőrzését szolgáló kiegészítő támogatások	156,2	0,0	400,0	0,0	400,0	-156,2	400,0	0,0%	0,0%
1.1. Folyó bevételek	8 245,5	5 978,3	4 480,6	5 978,3	4 480,6	-2 267,2	-1 497,7	72,5%	74,9%
1.2.1. Működési kiadások kamatkiadások nélkül	7 651,6	5 458,0	3 140,7	5 458,0	3 140,7	-2 193,6	-2 317,3	71,3%	57,5%
1.2.2. Államháztartáson belülről átadott pénzeszközök	5,2	38,5	94,9	38,5	94,9	33,3	56,4	743,6%	246,4%
1.2.2.1. vállalkozásoknak	93,8	157,5	83,1	157,5	83,1	63,7	-74,4	167,9%	52,8%
1.2.2.2. EU-nak illetve külföldre	0,2	2,1	0,2	2,1	0,2	1,9	-1,9	1050,0%	9,5%
1.2.2.3. magánszemélyeknek	253,0	240,6	168,2	240,6	168,2	-12,4	-72,5	95,1%	69,9%
1.2.2.4. non-profit szervezeteknek	76,7	86,7	158,9	86,7	158,9	10,0	72,3	113,0%	183,4%
1.2.3. Transzferkiadások	423,7	486,9	410,4	486,9	410,4	63,1	-76,5	114,9%	84,3%
1.2.4. Kamatkiadások	127,6	123,0	72,9	123,0	72,9	-4,6	-50,2	96,4%	59,2%
1.2.5. Kölcsönök nyújtása, törlesztése	0,0	12,0	48,2	12,0	48,2	12,0	36,2	0,0%	401,7%
1.2.6. Előző évi pénzaradvány átadás	6,6	182,5	0,0	182,5	0,0	176,0	-182,5	2779,3%	0,0%
1.2. Folyó kiadások	8 214,7	6 301,0	3 767,1	6 301,0	3 767,1	-1 913,8	-2 533,9	76,7%	59,8%
1.3. Folyó költségvetés egyenlege, működési jövedelem (1.1. - 1.2.)	30,8	-322,6	713,6	-322,6	713,6	-353,4	1 036,2	-1048,3%	-221,2%
2. FELHALMOZÁSI KÖLTSÉGVETÉS									
2.1.1. Saját tőkebevételek	326,6	142,3	80,2	142,3	80,2	-184,3	-62,1	43,6%	56,4%
2.1.2. Költségvetési támogatások	1,7	1,3	2,0	1,3	2,0	-0,4	0,7	78,3%	151,6%
2.1.3. Államháztartáson belülről kapott támogatások	1 268,6	308,8	239,0	308,8	239,0	-959,9	-69,8	24,3%	77,4%
2.1.4. EU-tól és külföldről kapott támogatások	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%
2.1.5. Államháztartáson kívülről kapott bevételek	75,0	86,0	68,2	86,0	68,2	11,0	-17,8	114,7%	79,3%
2.1.6. Hozam- és kamatbevételek	0,6	0,1	1,6	0,1	1,6	-0,5	1,6	9,8%	2979,6%
2.1.7. Kölcsönök visszaférése, igénybevétele	71,6	40,5	27,5	40,5	27,5	-31,1	-13,0	56,6%	67,9%
2.1.8. Előző évi pénzaradvány átvétel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%
2.1. Felhalmozási bevételek	1 744,0	579,0	418,5	579,0	418,5	-1 165,1	-160,4	33,2%	72,3%
2.2.1. Saját beruházási kiadás átvétel	1 632,6	223,9	461,7	223,9	461,7	-1 408,7	-237,8	13,7%	206,2%
2.2.2. Saját felújítási kiadás átvétel	40,4	203,8	26,0	203,8	26,0	163,4	-177,8	504,6%	12,7%
2.2.3. Államháztartáson belülről átadott pénzeszközök	85,9	0,0	1,0	0,0	1,0	-85,9	1,0	0,0%	0,0%
2.2.4. EU-nak és külföldnek adott pénzeszközök	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%
2.2.5. Államháztartáson kívülről adott pénzeszközök	183,4	96,8	99,8	96,8	99,8	-86,5	3,0	52,8%	103,1%
2.2.6. Befektetési célú részesedések vásárlása	137,7	14,1	25,5	14,1	25,5	-123,7	11,5	10,2%	181,7%
2.2.7. Kamatkiadások	73,8	110,9	78,1	110,9	78,1	37,0	-32,8	150,2%	70,4%
2.2.8. Kölcsönök nyújtása, törlesztése	14,4	63,1	2,4	63,1	2,4	48,7	-60,8	437,7%	3,8%
2.2.9. Előző évi pénzaradvány átadás	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%
2.2.10. ÁFA befizetések	63,7	13,9	64,8	13,9	64,8	-49,8	50,9	21,8%	465,4%
2.2. Felhalmozási kiadások	2 232,0	726,5	759,3	726,5	759,3	-1 505,5	32,8	32,5%	104,5%
2.3. Felhalmozási költségvetés egyenlege (2.1. - 2.2.)	-488,0	-147,6	-340,8	-147,6	-340,8	340,4	-193,2	30,2%	230,9%
3. FINANSZIROZÁSI MŰVELETEK NÉLKÜLI (GFS) POZÍCIÓ (1.3.+2.3.)	-457,2	-470,2	372,8	-470,2	372,8	-13,0	843,0	102,8%	-79,3%
4. FINANSZIROZÁSI MŰVELETEK									
4.1. Hittelfelvétel	413,5	341,0	48,4	341,0	48,4	-72,5	-292,6	82,5%	14,2%
4.2. Hitteltörlesztés	73,4	50,0	59,5	50,0	59,5	-23,4	9,5	68,1%	119,0%
4.3. Forgatási és befektetési célú értékpapírok kibocsátása	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%
4.4. Forgatási és befektetési célú értékpapírok beváltása	0,0	0,0	62,3	0,0	62,3	0,0	62,3	0,0%	0,0%
4.5. Forgatási és befektetési célú értékpapírok értékesítése	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%
4.6. Forgatási és befektetési célú értékpapírok vásárlása	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%
4.7. Egyéb finanszírozási bevételek (függő, átfutó, kiegyenlítő)	-14,7	-64,4	-55,8	-64,4	-55,8	-49,7	8,6	439,0%	86,6%
4.8. Egyéb finanszírozási kiadások (függő, átfutó, kiegyenlítő)	-190,4	-75,5	-65,5	-75,5	-65,5	115,0	10,0	39,6%	86,8%
4.9. Finanszírozási műveletek egyenlege (4.1.-4.2.+4.3.-4.4.+4.5.-4.6.+4.7.-4.8.)	515,9	302,1	-63,7	302,1	-63,7	-213,8	-365,7	58,6%	-21,1%
5. TÁRGYÉVI PÉNZÜGYI POZÍCIÓ (1.3.+2.3.+4.9.)	58,6	-168,1	309,1	-168,1	309,1	-226,8	477,3	-286,7%	-183,9%
6. NETTÓ MŰKÖDÉSI JÖVEDELEM-működési jövedelem (1.3.) - tőkétörlesztés (4.2+4.4)	-42,6	-372,6	591,7	-372,6	591,7	-330,0	964,4	874,8%	-158,8%
TÁJÉKOZTATÓ ADATOK									
Összes kötelezettség	5 932,8	5 599,1	3 080,4	5 599,1	3 080,4	-333,7	-2 518,7	94,4%	55,0%
ebből rövid lejáratú	1 862,8	1 630,4	962,7	1 630,4	962,7	-232,4	-667,7	87,5%	59,0%
Összes szállítói kötelezettség	739,3	346,3	265,8	346,3	265,8	-393,0	-80,5	46,8%	76,7%
ebből lejárt (tanúsítványból)	191,7	149,8	25,8	149,8	25,8	-41,9	-124,0	78,1%	17,2%
Pénz és tőkepiaci kötelezettség (adósság)	5 090,6	5 185,0	2 743,5	5 185,0	2 743,5	94,4	-2 441,5	101,9%	32,9%
ebből rövid lejáratú	1 020,6	1 216,3	625,8	1 216,3	625,8	195,7	-590,5	119,2%	51,5%
ebből hosszú lejáratú kötelezettségek következő évet terhelő törlesztő részlet	50,0	121,1	0,0	121,1	0,0	71,1	-121,1	242,2%	0,0%
PPP szerződéses állomány jelenértéken (tanúsítványból)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%
ebből lejárt szolgáltatási díj miatti kötelezettség	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%
Folyószámla-, likvid- és munkabérből napi átlagos állománya (tanúsítványból)	952,1	982,7	1 101,8	982,7	1 101,8	30,6	119,1	103,2%	112,1%
Kezesség és garanciavállalások (tanúsítványból)	67,7	0,0	0,0	0,0	0,0	-67,7	0,0	0,0%	0,0%
Jogerős bírósági ítéletekből adódó kötelezettségek (tanúsítványból)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%
Finanszírozásba bevonható eszközök:	224,6	56,4	350,8	56,4	350,8	-168,1	294,3	25,1%	621,4%
Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%
Hosszú lejáratú bankbetétek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%
Értékpapírok	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%
Pénzeszközök (díjmenten nélkül)	224,6	56,4	350,8	56,4	350,8	-168,1	294,3	25,1%	621,4%
Forráselemek összesen	888,3	735,5	743,7	735,5	743,7	-152,7	8,2	82,8%	101,1%

Ajka Város Önkormányzata mérlegadatai a 2011-2013. években

Megnevezés	adatok millió Ft-ban				Index (2013./2011. év nyitó)
	2011. év nyitó	2011. év	2012. év	2013. év	
IMMATERIÁLIS JAVAK	28,4	32,5	14,8	14,3	0,51
Vagyoni értékű jogok	15,5	12,4	9,9	12,9	0,83
Szellemi termékek	12,8	20,1	5,0	1,4	0,11
TÁRGYI ESZKÖZÖK	30252,9	30242,0	27422,1	27201,1	0,90
Ingtatlanok és kapcsolódó vagyonerékű jogok	29560,5	29442,4	27169,6	27005,8	0,91
Gépek, berendezések, felszerelések	327,9	441,4	239,6	151,6	0,46
Járművek	108,9	223,9	2,5	1,8	0,02
Beruházások, felújítások	255,6	134,3	10,3	41,0	0,16
Beruházásra adott előlegek	0,0	0,0	0,0	0,8	0,00
BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK	1191,9	1112,4	725,8	741,4	0,62
Tartós részesedés	803,5	882,6	666,2	662,2	0,82
Tartósan adott kölcsön	73,1	46,3	0,0	0,0	0,00
Egyéb hosszú lejáratú követelés	315,3	183,5	59,6	79,3	0,25
ÜZEMELTETÉSRE KEZELÉSRE ÁTADOTT VAGYONKEZELÉSBE VETT ESZKÖZÖK	4827,6	4864,2	4493,2	4363,0	0,90
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	36300,9	36251,1	32655,9	32319,9	0,89
KÉSZLETEK	26,2	27,9	3,8	2,3	0,09
Anyagok	26,2	27,9	3,8	2,3	0,09
KÖVETELÉSEK	807,1	445,8	561,9	348,2	0,43
Követelések áruszállításból és szolgáltatásból	37,5	24,0	10,9	9,2	0,25
Adósok	698,3	351,1	296,9	162,4	0,23
Rövid lejáratú adott kölcsönök	2,4	12,4	30,8	21,5	9,07
Egyéb követelések	68,9	58,2	223,3	155,1	2,25
ÉRTÉKPAPÍROK	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
PÉNZESZKÖZÖK	187,6	264,8	96,7	391,5	2,09
Pénztárak, csekkek, betétkönyvek	1,0	0,9	0,6	0,6	0,59
Költségvetési pénzforgalmi számlák	164,9	223,7	55,8	350,2	2,12
Idegen pénzeszközök	21,7	40,2	40,2	40,7	1,88
EGYÉB AKTÍV PÉNZÜGYI ELSZÁMOLÁSOK	328,4	149,8	73,2	1,7	0,01
FORGÓESZKÖZÖK ÖSSZESEN	1349,2	888,3	735,5	743,7	0,55
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	37650,1	37139,4	33391,5	33063,6	0,88
SAJÁT TŐKE	32213,2	30792,0	27622,6	29590,0	0,92
Tartós tőke	32266,5	32339,7	31066,6	30935,5	0,96
Tőkeváltozások	-53,3	-1547,6	-3444,0	-1345,5	25,25
Értékelési tartalék	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
TARTALÉKOK	-585,6	249,9	69,6	350,6	-0,60
Költségvetési tartalékok	-585,6	249,9	69,6	350,6	-0,60
Vállalkozási tartalékok	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
KÖTELEZETTSÉGEK	5861,7	5932,8	5599,1	3080,4	0,53
Hosszú lejáratú kötelezettségek	3296,5	4069,9	3968,6	2117,6	0,64
<i>ebből kötvény</i>	2946,5	3386,2	3128,2	1793,4	0,61
<i>ebből hitel</i>	350,0	683,7	840,5	324,2	0,93
Rövid lejáratú kötelezettségek	2565,2	1862,8	1630,4	962,7	0,38
Kötelezettségek áruszáll.,szolg. (szállítók)	1441,1	739,3	346,3	265,8	0,18
Egyéb kötelezettségek	1124,1	1123,5	1284,2	697,0	0,62
EGYÉB PASSZÍV PÉNZÜGYI ELSZÁMOLÁSOK	160,7	164,6	100,2	42,7	0,27
FORRÁSOK ÖSSZESEN	37650,1	37139,4	33391,5	33063,6	0,88

Ajka Város Önkormányzata tartós részesedéseinek alakulása a 2011-2013. években

Sorszám	Rövidített elnevezés	Alapítás	Tulajdoni részarány* %	2011. január 01.				2011. december 31.				2012. december 31.				2013. december 31.			
				A részesedés név-értéke	A társaság saját tőkéje	A társaság jegyzett tőkéje	A részesedés könyv szerinti értéke	A részesedés név-értéke	A társaság saját tőkéje	A társaság jegyzett tőkéje	A részesedés könyv szerinti értéke	A részesedés név-értéke	A társaság saját tőkéje	A társaság jegyzett tőkéje	A részesedés könyv szerinti értéke	A részesedés név-értéke	A társaság saját tőkéje	A társaság jegyzett tőkéje	A részesedés könyv szerinti értéke
				2010.12.31-én			2011.12.31-én			2011.12.31-én			2012.12.31-én			2012.12.31-én			2013.12.31-én
1.	Ajka Városért Alapítvány	2011. előtt	100,00	1,0	3,3	1,0	1,0	1,0	2,2	1,0	1,0	1,0	2,3	1,0	1,0	1,0	6,3	1,0	1,0
2.	Ajkai Kistérségi Közalapítvány	2011. előtt	100,00	3,0	0,1	3,0	1,8	3,0	1,3	3,0	0,1	3,0	0,0	3,0	1,3	3,0	0,0	3,0	0,0
3.	"PRIMER" Kft.	2011. előtt	100,00	132,1	493,6	132,1	132,1	132,1	497,3	132,1	132,1	132,1	464,7	132,1	132,1	132,1	419,4	132,1	132,1
4.	Újélet 8 Kft.	2011. előtt	100,00	3,0	-13,5	3,0	63,0	3,0	-0,9	3,0	60,0	3,0	-0,8	3,0	0,0	3,0	-2,4	3,0	0,0
5.	Kristályfürdő Kft.	2011. előtt	100,00	68,8	24,0	68,8	68,8	194,5	7,2	194,5	149,8	194,6	-10,6	194,6	7,2	194,6	-5,6	194,6	0,0
6.	Ajkai Média Nonprofit Kft.	2011-ben	100,00	-	-	-	-	13,0	-0,9	13,0	13,0	26,1	-0,9	26,1	14,1	54,0	5,2	54,0	28,0
7.	AVÉP Kft.	2011. előtt	59,57	176,8	352,9	296,8	176,8	176,8	322,3	296,8	176,8	176,8	327,7	296,8	176,8	176,8	328,8	296,8	176,8
8.	"AVAR AJKA" Kft.	2011. előtt	51,00	22,0	155,8	43,1	22,0	22,0	197,9	43,1	22,0	22,0	216,8	43,1	22,0	1,5	216,8	3,0	1,5
9.	Ajka-ÖKO Kft.	2013-ban	51,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20,4	214,8	40,0	20,4
10.	Ajkait Kft.	2011. előtt	51,00	105,6	177,6	207,1	95,4	105,6	159,4	207,1	90,6	105,6	154,9	207,1	81,3	105,6	160,0	207,1	81,6
11.	F.C. Ajka Kft.	2013-ban	51,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,5	6,6	3,0	1,5
12.	Ajkai Temető Kft.	2011. előtt	50,00	3,0	10,3	6,0	3,0	3,0	10,3	6,0	3,0	3,0	11,1	6,0	3,0	3,0	8,2	6,0	3,0
13.	Ajka Sport 2005 Kft.	2011. előtt	24,00	0,7	40,7	3,0	0,7	0,7	47,3	3,0	0,7	0,7	77,4	3,0	0,7	0,7	96,8	3,0	0,7
14.	Nagytóberék Kft.	2011. előtt	24,00	24,0	74,1	100,0	23,2	24,0	47,5	100,0	17,8	24,0	-21,9	100,0	11,4	24,0	-90,2	100,0	0,0
15.	BAKONYKARSZT Zrt.	2011. előtt	23,96	212,3	9 769,6	886,2	212,3	212,3	10 107,3	886,2	212,3	212,3	10 264,0	886,2	212,3	212,3	2 401,7	886,2	212,3
16.	Csillagszóró Non-profit Kft.	2011. előtt	12,50	1,2	16,0	9,6	1,2	1,2	6,4	9,6	1,2	1,2	6,2	9,6	0,7	1,2	16,0	9,6	0,7
17.	Győri ÉPFU Zrt.	2011. előtt	0,55	2,5	397,6	441,5	2,2	2,5	407,8	441,5	2,2	2,5	449,6	441,5	2,3	2,5	453,5	441,5	2,5
	Részesedések összesen:			756,0	11 502,1	2 201,1	803,5	894,7	11 812,4	2 339,9	882,5	907,8	11 940,5	2 353,0	666,2	937,2	4 235,9	2 383,9	662,1

*Nem változott a 2011-2013. években

FOGALOMTÁR

adósságszolgálat	Az adósság tőkerészének és az esedékes kamat együttes összegének törlesztése.
átlátható szervezet	Államigazgatási, egyházi, köztisztviselői, önkormányzati, nemzetközi szervezet vagy gazdálkodó szervezet, amely a törvényben meghatározott feltételek szerinti tulajdonosi szerkezettel rendelkezik, illetve azon civil szervezet vagy vízi társulat, amelynek a törvényben meghatározott feltételek szerint vezető tisztségviselői megismerhetők. (Forrás: Nvtv. 3. § (1) bekezdés 1. pontja)
beruházás	A tárgyi eszköz beszerzése, létesítése, saját vállalkozásban történő előállítás, a beszerzett tárgyi eszköz üzembe helyezése. A beruházás a meglévő tárgyi eszköz bővítését, rendeltetésének megváltoztatását, átalakítását, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelését eredményező tevékenység. (Forrás: Számv. tv. 3. § (4) bekezdés 7. pontja)
bevételei kitétség	Olyan függőségi viszony, ahol egy szervezet pénzügyi helyzetét meghatározó bevételek nagysága külső körülmények hatására azonnal és kedvezőtlen irányba változhat.
CLF módszer	Az önkormányzatok költségvetése elemzésének módszere, amely a pénzügyi kapacitás (nettó működési jövedelem) fogalmát helyezi a középpontba. A módszer következetesen elkülöníti a folyó és a felhalmozási költségvetés bevételeit és kiadásait, azok költségvetési egyenlegeit. Bizonyos mértékig a vállalati gazdálkodás logikai elemeit érvényesíti az önkormányzatok pénzügyi, jövedelmi helyzetének vizsgálata során.
fejlesztés	Alapvetően felhalmozási kiadásokban megtestesülő tevékenység, amely új, vagy a korábbinál műszaki, technikai szempontból korszerűbb tárgyi eszköz létrehozására irányul, illetve meglévő tárgyi eszköz műszaki, technikai paramétereinek korszerűsítését valósítja meg. (Forrás: Ávr. 1. § b) pontja)
felújítás	Az elhasználdott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló időszakonként visszatérő olyan tevékenység, melynek során az eszköz élettartama megnövekszik, minősége, használata jelentősen javul, így a pótlólagos ráfordításból a jövőben gazdasági előnyök származnak. (Forrás: Számv. tv. 3. § (4) bekezdés 8. pontja)
használhatósági fok	A tárgyi eszközállomány állagának elemzéséhez használt mutató, amely megmutatja, hogy a le nem írt (nettó) érték milyen hányadát képezi az aktiválási (bekerülési) értéknek. Számításakor a tárgyi eszköz könyv szerinti nettó értékét viszonyítják a tárgyi eszköz bruttó (beszerzési/létesítési) értékéhez.
hasznosítás	A nemzeti vagyon birtoklásának, használatának, hasznok szerzése jogának bármely – a tulajdonjog átruházását nem eredményező – jogcímen történő átengedése, ide nem értve a vagyonkezelésbe adást, valamint a hasznélvezeti jog alapítását. (Forrás: Nvtv. 3. § (1) bekezdés 4. pontja)

integritás	Az „integritás” – egyik gyakran használt jelentése szerint – az elvek, értékek, cselekvések, módszerek, intézkedések konzisztenciáját jelenti, vagyis olyan magatartásmódot, amely meghatározott értékeknek megfelel. Integritás-irányítási rendszer bevezetése a szervezetben a szervezethez rendelt közfeladatok integritás szempontú ellátását, az érték alapú működéssel (integritással) összefüggő szervezeti követelmények következetes érvényesítését jelenti. (Forrás: „Magyarországi államháztartási belső kontroll standardok Útmutató”, kiadta az NGM 2012. decemberében)
kezeségvállalás	Szerződésben vállalt olyan kötelezettség, amelyben a kezes arra vállal kötelezettséget, hogy ha a szerződés kötelezettje nem teljesít a kezes maga fog helyette teljesíteni a jogosultnak. (Forrás: Ptk. 272. §).
készfizető kezeség	Olyan kezeségtípus, amelynél a szerződés kötelezettje nemfizetése esetén a hitelező közvetlenül a kezeshez fordulhat a hitel törlesztése érdekében.
kötvény	Hosszabb lejáratra szóló, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír. A kötvényben a kibocsátó arra kötelezi magát, hogy a kötvényben megjelölt pénzüsszegnek az előre meghatározott kamatát vagy egyéb jutalékait, továbbá az adott pénzüsszeget a kötvény mindenkori tulajdonosának, illetve jogosultjának a megjelölt időben és módon megfizeti.
közfeladat	Jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat, amit az arra kötelezett közérdekből, a jogszabályban meghatározott követelményeknek és feltételeknek megfelelően végez, ideértve a lakossági közszolgáltatásokkal való ellátását, továbbá az állam nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeiből adódó közérdekű feladatokkal, valamint e feladatok ellátásakor szükséges infrastruktúra biztosítását is. (Forrás: Nvtv. 3. § (1) bekezdés 7. pontja)
likviditási mutató	A likviditási mutató kifejezi, hogy a rövid lejáratú fizetési kötelezettségek kiegyenlítéséhez a forgóeszközök milyen arányban nyújtanak fedezetet.
nettó működési jövedelem	A nettó működési jövedelem a jövedelemtermelő képességet méri. Megmutatja a működési bevételekből a működési kiadások és a hitelek tőketörlesztésének kifizetése után fennmaradó jövedelmet.
önkormányzat felhalmozási bevétele	Az önkormányzatok tárgyévi felhalmozási célú költségvetési bevételei.
önkormányzat felhalmozási kiadása	Az önkormányzatok tárgyévi felhalmozási célú költségvetési kiadásai.
önkormányzat folyó bevétele	Az önkormányzatok tárgyévi működési célú költségvetési bevételei.
önkormányzat folyó kiadása	Az önkormányzatok tárgyévi működési célú költségvetési kiadásai.

önkormányzat folyó költségvetés egyenlege	A folyó költségvetés egyenlege, azaz a működési jövedelem megmutatja, hogy az Önkormányzat éves folyó bevétele fedezetet biztosít-e a kötelező és önként vállalt feladatellátáshoz kapcsolódó éves folyó kiadására. A működési jövedelem negatív értéke pénzügyileg fenntarthatatlan helyzetet jelez. A mutató pozitív értéke megtakarítást mutat, amely forrásul szolgálhat az Önkormányzat fennálló kötelezettségei megfizetéséhez, valamint fejlesztéseire.
önkormányzat többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok	Azok a gazdasági társaságok, amelyekben az önkormányzat a szavazatok több mint ötven százalékával vagy a Ptk. 685/B. § (2)-(3) bekezdéseiben rögzített meghatározó befolyással rendelkezik. A befolyással rendelkező akkor rendelkezik egy jogi személyben meghatározó befolyással, ha annak tagja, illetve részvényese és jogosult e jogi személy vezető tisztségviselői vagy felügyelő-bizottsága tagjai többségének megválasztására, illetve visszahívására, vagy a jogi személy más tagjaival, illetve részvényeseivel kötött megállapodás alapján egyedül rendelkezik a szavazatok több mint ötven százalékával. A meghatározó befolyás akkor is fennáll, ha a befolyással rendelkező számára e jogosultságok közvetett módon (köztes vállalkozásain keresztül) biztosítottak. [Forrás: Ptk. 685/B. § (2)-(4) bekezdései]
pénzeszköz likviditási mutató	A pénzeszköz likviditási mutató kifejezi, hogy a pénzeszközök év végi állománya milyen arányban nyújt fedezetet a rövid lejáratú fizetési kötelezettségekre.
pénzügyi kapacitás	A pénzügyi kapacitás az adósok hitelfelvételi képességének azon mértéke, ahol még növelni tudják az adósságot anélkül, hogy a fizetőképтелenség elkerülése érdekében csökkenteniük kellene akár az aktuális, akár a jövőben esedékes kiadásait.
PPP (Public Private Partnership)	A köz- és a magánszféra együttműködésén alapuló fejlesztési konstrukció. A PPP keretében a közcél a magánszféra jelentős mértékű közreműködésével valósul meg. Az állam (önkormányzat) a közszolgáltatások létrehozását a tradicionálisnál komplexebb módon bízta a magánszférára. Az együttműködés hosszú távra szól. A magán partner felelőssége az infrastruktúra tervezésére, megépítésére, működtetésére és legalább részben a projekt finanszírozására terjed ki. Az állam (önkormányzat) és/vagy a szolgáltatások igénybe vevője szolgáltatási díjat fizet.
törzsvagyon	A törzsvagyon körébe tartozó tulajdon vagy forgalomképtelen, vagy korlátozottan forgalomképes. (Forrás: Ötv. 78. § és 79. §-ai) A helyi önkormányzat tulajdonában lévő azon vagyon, amely közvetlenül a kötelező önkormányzati feladatkör ellátását vagy hatáskör gyakorlását szolgálja, és amelyet a) az Nvtv. kizárólagos önkormányzati tulajdonban álló vagyonnak minősít;

	<p>b) törvény vagy a helyi önkormányzat rendelete nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonnak minősít;</p> <p>c) törvény vagy a helyi önkormányzat rendelete korlátozottan forgalomképes vagyonelemként állapít meg. (Forrás: Nvtv. 5. § (2) bekezdése)</p>
tulajdonosi joggyakorló	Aki a nemzeti vagyon felett az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességének gyakorlására jogosult. (Forrás: Nvtv. 3. § (1) bekezdés 17. pontja)
üzemeltetésre átadott eszközök az önkormányzatnál	Az önkormányzat tulajdonában lévő azon eszközök, amelyeket nem saját maga, vagy felügyelete alatt álló költségvetési szervei üzemeltetnek, hanem az üzemeltetését, működtetését más szervekre bízta. Az önkormányzat számviteli nyilvántartásában elkülönítetten kell nyilvántartani ezen eszközök bruttó értékét és értékcsökkenését.
üzleti vagyon	A nemzeti vagyon azon része, amely nem tartozik az önkormányzati vagyon esetén a törzsvagyonba. (Forrás: Nvtv. 3. § (1) bekezdés 18. pontja)
vagyongazdálkodás	A nemzeti vagyongazdálkodás feladata a nemzeti vagyon rendeltetésének megfelelő, az állam, az önkormányzat mindenkori teherbíró képességéhez igazodó, elsődlegesen a közfeladatok ellátásához és a mindenkori társadalmi szükségletek kielégítéséhez szükséges, egységes elveken alapuló, átlátható, hatékony és költségtakarékos működtetése, értékének megőrzése, állagának védelme, értéknövelő használata, hasznosítása, gyarapítása, továbbá az állam vagy a helyi önkormányzat feladatának ellátása szempontjából feleslegessé váló vagyontárgyak elidegenítése. (Forrás: Nvtv. 7. § (2) bekezdése)
vagyonkezelői jog	A vagyonkezelői szerződés alapján a vagyonkezelő jogosult meghatározott szervezeti tulajdonába tartozó dolog birtoklására és hasznai szedésére. A vagyonkezelő köteles a vagyontárgy értékét megőrizni, állagának megóvásáról, karbantartásáról, működtetéséről gondoskodni, továbbá díjat fizetni vagy a szerződésben előírt kötelezettséget teljesíteni.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Törvények

Áht. ₁	1992. évi XXXVIII. törvény az államháztartásról
Áht. ₂	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
ÁSZ tv.	2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről
Gt.	2006. évi IV. törvény a gazdasági társaságokról (hatálytalan 2014. március 15-től)
Info tv.	2011. év CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról (hatályos: 2012. január 1-jétől)
Kbt. ₂	2011. évi CVIII. törvény a közbeszerzésekről
Köznev. tv.	2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
Mötv.	2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól
Nvtv.	2011. évi CXCVI. törvény a nemzeti vagyonról
Ötv.	1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról
Ptk.	1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről
Stabilitási tv.	2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról
Számv. tv.	2000. évi C. törvény a számvitelről
Vksztv.	2011. évi CCIX. törvény a víziközmű-szolgáltatásról

Rendeletek

Áhsz.	249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet az államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól (hatálytalan 2014. január 1-jétől)
Ámr.	292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet az államháztartás működési rendjéről (hatálytalan: 2012. január 1-jétől)
Ávr.	368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
Bkr.	370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről (hatályos 2012. január 1-jétől)
hivatali SZMSZ	az Önkormányzat többször módosított 19/1995. (VI.29.) számú rendeletének 16. számú függeléke a Polgármesteri hivatal működési szabályzatáról (ügyrendjéről) (hatálytalan 2013. július 1-jétől) az Önkormányzat 15/2013. (VI.27.) számú rendeletének 10. számú függeléke az Ajkai Közös Önkormányzati Hivatal működési szabályzatáról (hatályos 2013. július 1-jétől)
SZMSZ ₁	Ajka Város Önkormányzata Képviselő-testületének többször módosított 19/1995. (VI.29.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról (hatálytalan 2013. július 1-jétől)

SZMSZ ₂	Ajka Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2013.(V.27.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról (hatályos 2013. július 1-jétől)
Vagyongazdálkodási rendelet	Ajka Város Önkormányzatának többször módosított 43/2005.(XI.2.) önkormányzati rendelete az önkormányzat vagyonáról és a vagyonnal való gazdálkodás szabályairól
1/2013. (II.14.) Kt. rendelet	Ajka Város Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2013. (II.14.) rendelete az Önkormányzat 2013. évi költségvetéséről
147/1992. (XI. 6.) Korm. rendelet	az önkormányzatok tulajdonában lévő ingatlanvagyony nyilvántartási és adatszolgáltatási rendjéről
Szóróvidítések	
ÁKK Zrt.	Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság
ÁSZ	Állami Számvevőszék
BM	Belügyminisztérium
Értékelési szabályzat	Ajka Város Önkormányzatának 03/00507-8/2009 számú, Eszközök és Források Értékelési Szabályzata és módosításai (hatályos: 2009. április 1-től 2011. március 30-ig) Ajka Város Önkormányzatának 03/00202-007/2011 számú, Eszközök és Források Értékelési Szabályzata és módosításai (hatályos: 2011. április 1-től)
Gazdasági Program	Ajka Város Önkormányzata Képviselő-testületének 89/2011. (IV. 27.) számú határozatával elfogadott Gazdasági Program 2011-2014. évre
Gazdasági Ügyrend	Ajka Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának 03/00137-006/2007 számú Gazdasági Ügyrendje és módosítása (hatályos 2006. július 1-től 2011. április 30-ig) Ajka Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának 03/00202-004/2011 számú Gazdasági Ügyrendje (hatályos 2011. május 1-től 2012. március 31-ig) Ajka Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának 03/00202-004/2011 számú Gazdasági Ügyrendje (hatályos 2012. április 1-től)
Gondozási Központ GYEMSZI	Szociális Szolgáltató és Gondozási Központ Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet
Iskola	Ajkai Szakképző Iskola és Kollégium
IVS	Integrált Városfejlesztési Stratégia
jegyző	Ajka Város Önkormányzatának jegyzője
Képviselő-testület	Ajka Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
Kincstár	Magyar Államkincstár
Kórház	Magyar Imre Kórház
Kormányhivatal	Veszprém Megyei Kormányhivatal

Leltározási szabályzat	Ajka Város Önkormányzatának 03/00507-006/2009 számú, Eszközök és források leltározási és leltárkészítési szabályzata és módosításai (hatályos 2009. április 1-jétől 2013. június 30-ig) Ajka Város Önkormányzatának 03/00150-037/2013 számú, Eszközök és források leltározási és leltárkészítési szabályzata (hatályos 2013. július 1-jétől)
Módszertani Útmutató	Módszertani útmutató az államháztartás szervezetei 2013. évi éves elemi költségvetési beszámoló összeállítására szolgáló A) Éves elemi költségvetési beszámoló ÖA) Összevont éves költségvetési beszámoló elnevezésű beszámoló-garnitúra összeállításához
Önkormányzat Pénzkezelési szabályzat	Ajka Város Önkormányzata Ajka Város Önkormányzatának 03/00385-1/2010 számú Pénz- és Értékkezelési szabályzata (hatályos 2009. március 30-tól 2011. március 29-ig) Ajka Város Önkormányzatának 03/202-1/2011 számú Pénz- és Értékkezelési szabályzata (hatályos 2011. március 30-tól 2012. március 25-ig) Ajka Város Önkormányzatának 03/00150-038/2013 számú Pénz- és Értékkezelési szabályzata (hatályos 2012. március 26-tól)
Pénzügyi Bizottság	Ajka Város Önkormányzata Pénzügyi és Ügyrendi Bizottsága
Polgármesteri hivatal	Ajka Város Önkormányzatának Polgármesteri hivatala, 2013. január 1-jétől jogutódként Halimba és Öcs községekkel közösen alapított Ajkai Közös Önkormányzati Hivatal
Selejtezési szabályzat	Ajka Város Önkormányzatának 03/00233-7/2008 számú, A feleslegessé vált vagyontárgyak hasznosításának, selejtezésének szabályzata és módosításai (hatályos 2008. április 1-jétől 2013. június 30-ig) Ajka Közös Önkormányzati Hivatalának 03/00150-036/2013 számú, A feleslegessé vált vagyontárgyak hasznosításának, selejtezésének szabályzata és módosításai (hatályos 2013. július 1-jétől)
Számlarend	Ajka Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának 3/00507-9/2010. iktatószámú Számlarendje (hatályos 2010. január 1-jétől 2011. március 31-ig) Ajka Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának 3/202-5/2011. iktatószámú Számlarendje (hatályos 2011. április 1-jétől 2012. december 31-ig) Ajka Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának 3/189-1/2012. iktatószámú Számlarendje és módosításai (hatályos 2012. január 1-jétől)

Számviteli politika

Ajka Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának
03/507-7/2009. iktatószámú Számviteli Politikája és ki-
egészítése (hatályos 2009. április 1-jétől 2011. március 31-
ig)

Ajka Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának
03/202/2011. iktatószámú Számviteli Politikája (hatályos
2011. április 1-jétől 2012. március 31-ig)

Ajka Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának
03/189-18/2012. iktatószámú Számviteli Politikája (hatá-
lyos 2012. április 1-jétől)

Tűzoltóság
VIMSZ

Tárkányi Károly Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóság
Városi Intézmények Működtető Szervezete